

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
KATEDRA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU

**Zjištění zájmů dětí a mládeže o snowboarding a
lyžování v Jihočeském kraji
(diplomová práce)**

Autor práce: Jan Mlnářík, učitelství pro ZŠ M - TV
Vedoucí práce: PhDr. Radek Vobr, Ph.D.
Oponent: doc. PaedDr. Jan Štumbauer, CSc.

České Budějovice, 2012

UNIVERSITY OF SOUTH BOHEMIA

PEDAGOGICAL FACULTY

DEPARTMENT OF SPORTS STUDIES

**The findings of the interest of children and adolescents
about snowboarding and skiing in the South Bohemia
(graduation theses)**

Author: Jan Mlnářík
Supervisor: PhDr. Radek Vobr, Ph.D.
Opponent: doc. PaedDr. Jan Štumbauer, CSc.

České Budějovice, 2012

Bibliografická identifikace

Název diplomové práce: Zjištění zájmu dětí a mládeže o snowboarding a lyžování v Jihočeském kraji

Jméno a příjmení autora: Jan Mlnářik

Studijní obor: Učitelství tělesná výchova - matematika pro 2. stupeň ZŠ

Pracoviště: Katedra tělesné výchovy a sportu

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Radek Vobr, Ph.D.

Rok obhajoby diplomové práce: 2012

Abstrakt:

Cílem práce je provedení sociálně pedagogického výzkumu v oblasti zájmu o lyžování a snowboarding mezi dětmi a mládeží v Jihočeském kraji. První část se zaměřuje na historii a materiální vybavení obou zimních sportů. Zájem dětí a mládeže o lyžování a snowboarding je zjišťován vlastnoručně vytvořeným dotazníkem. Následuje výběr reprezentativního základního souboru. Těžiště práce spočívá ve vyhodnocení získaných dat, neboť je lze využít na školách při plánování zimních kurzů. Analýza a interpretace výsledků provedeného výzkumu tak nejen odhaluje skutečný zájem o dané sporty, ale předpokládá jejich využití při plánování školních aktivit.

Klíčová slova:

lyžování, carving, snowboarding, sociálně pedagogický výzkum, školní aktivity

Bibliographical identification

Title of the graduation thesis: The findings of the interest of children and adolescents about snowboarding and skiing in the South Bohemia

Author's first name and surname: Jan Mlnářik

Field of study: Teaching physical education - mathematics for 2nd elementary school

Department: Department of Sports studies

Supervisor: PhDr. Radek Vobr, Ph.D.

The year of presentation: 2012

Abstract:

The aim of the work is to accomplish the social-pedagogical research in the area of skiing and snowboarding among children and adolescents in South Bohemia. The first part concentrates on history and equipment of both winter sports. The practical part in the beginning of this work is focused on the selection of appropriate research methods to ensure the reliability of the investigation. This is followed by a selection of a representative of the population who support the validity of the survey and data collection. The focus of the work is based on evaluation of the data obtained, since it can be used in schools when planning winter courses. Analysis and interpretation of the findings of the research not only reveals the real interest in the sport, but is expected to be used in the planning of school activities.

Keywords:

Skiing, Carving, Snowboarding, Socio-educational research, School Activities

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

Datum 20. 4. 2012

podpis studenta

Děkuji vedoucímu diplomové práce, panu PhDr. Radku Vobrovi, Ph.D. za odborné vedení diplomové práce, za zájem a čas, který mi po celou dobu věnoval.

Děkuji své rodině za podporu během celého studia.

Dále děkuji všem dotazovaným, kteří mi vyplněním dotazníku věnovali svůj čas.

Obsah

1 Úvod.....	8
2 Přehled poznatků.....	10
2.1 Historický vývoj lyžování.....	10
2.1.1 Před sportovní období.....	10
2.1.2 Sportovní období.....	10
2.2 Historický vývoj snowboardingu.....	13
2.2.1 Historie snowboardingu.....	13
2.2.2 Vývoj snowboardingu v Čechách.....	16
2.5 Výzbroj a výstroj pro lyžování.....	16
2.5.1 Lyže.....	17
2.5.2 Vázání a desky.....	22
2.5.3 Boty.....	23
2.5.4 Hole.....	24
2.6 Výzbroj a výstroj pro snowboarding.....	24
2.6.1 Prkno.....	24
2.6.2 Vázání.....	28
2.6.3 Boty.....	30
3 Metodologie práce.....	31
3.1 Cíl práce.....	31
3.2 Úkoly práce.....	31
3.3 Metody práce.....	32
3.4 Předvýzkum.....	33
3.5 Výzkumný soubor.....	33
5 Výsledky a diskuse.....	35
5.1 Celkové výsledky.....	36
5.1.1 Vyhodnocení otázky č. 1.....	36
5.1.2 Vyhodnocení otázky č. 2.....	37
5.1.3 Vyhodnocení otázky č. 3.....	38
5.1.4 Vyhodnocení otázky č. 4.....	39
5.1.5 Vyhodnocení otázky č. 5.....	40
5.1.6 Vyhodnocení otázky č. 6.....	41

5.1.7 Vyhodnocení otázky č. 7	42
5.1.8 Vyhodnocení otázky č. 8	43
5.1.9 Vyhodnocení otázky č. 9	44
5.1.10 Vyhodnocení otázky č. 10	45
5.2 Výsledky jednotlivých škol.....	46
5.2.1 Vyhodnocení otázky č. 1	46
5.2.2 Vyhodnocení otázky č. 2	47
5.2.3 Vyhodnocení otázky č. 3	48
5.2.4 Vyhodnocení otázky č. 4	49
5.2.5 Vyhodnocení otázky č. 5	50
5.2.6 Vyhodnocení otázky č. 6	52
5.2.7 Vyhodnocení otázky č. 7	54
5.2.8 Vyhodnocení otázky č. 8	56
5.2.9 Vyhodnocení otázky č. 9	59
5.2.10 Vyhodnocení otázky č. 10	62
6 Závěr práce	64
Referenční seznam	66
Seznam příloh	67

1 Úvod

Zimní období nabízí nepřeberné množství sportovních aktivit. Patří mezi ně i lyžování a snowboarding. Oba sporty umožňují pohybovou činnost v přírodních podmínkách, ve zdravém prostředí. Dobré podmínky pro oba sporty nabízí v Jihočeském kraji především pohoří Šumava, i když v posledních letech sněhové podmínky nejsou právě ideální. Proto mnoho lidí vyjíždí i za hranice republiky.

Děti se setkávají s lyžováním a snowboardem již od útlého dětství, pokud rodiče sami sporty provozují a pokud mají jisté materiální zázemí. Mnoho dětí se však setkává s odbornou výukou lyžování a snowboardingu až během zimního kurzu na základní škole. Proto mají tyto kurzy pro děti nezanedbatelný význam. Budují u nich kladný vztah k pohybu, zlepšují jejich tělesnou zdatnost. Seznamují je s pobytem na horách v zimní přírodě, učí je správnému vztahu k prostředí, dávají základní znalosti a dovednosti lyžařské, snowboardové a turistické.

Základní školy mají své školní vzdělávací programy a zařazení zimního kurzu do osnov tělesné výchovy není povinné. Záleží jen na škole, jestli tyto aktivity do svého školního vzdělávacího programu zařadí. Výcvikový kurz na horách organizuje však stále méně škol. Realizace zimních kurzů bývá ohrožena z mnoha důvodů.

Za prvé proto, že kurzy jsou finančně náročné a ne všechny rodiny si mohou dovolit je zaplatit. Zvedly se náklady na ubytování, stravování, ale i dopravu na místo kurzu. Dalším problémem jsou náklady na využívání lyžařských vleků. Také nákup vhodného sportovního oblečení a nutné lyžařské výstroje výrazně podražily. Pokud rodina nejezdí pravidelně na hory a nemá tedy vybavení (výzbroj a výstroj), je výhodnější si výzbroj zapůjčit. Zapůjčení lyží či snowboardu včetně bot, helmy a další výzbroje dnes nabízejí půjčovny v rozmezí 1500 Kč až 3 500 Kč na týden. Rodiče v takové situaci zvažují, zda má taková investice nějaký smysl, protože jde o jednorázovou akci, v trvání jen několika dní.

Za druhé mnozí učitelé nemají zájem vyjíždět s dětmi na pobytové kurzy, neboť se obávají problematického chování dětí na chatě i při výcviku. Mentalita dětí je jiná, radost z pohybu na horách a chuť sportovat se u dnešní mladé generace postupně vytrácí. Důvodem proč kurz nepořádat jsou i teplé zimy a nedostatek sněhu na místech, kam školy k výcviku obvykle vyjíždějí.

Školský zákon uvádí jako samozřejmost samostudium a další vzdělávání učitelů. Není to však jejich povinnost. Vystudovaný učitel tělesné výchovy má natrvalo osvědčení jako instruktor lyžování, aniž by si musel doplňovat nové trendy a vědomosti. Nezřídka se stává, že učitel v předdůchodovém věku jezdí třicet let starou technikou, tu i vyučuje a má stejně starou výzbroj. Nejedna žák s moderním vybavením a sportovně založeným rodinným zázemím ovládá a rozumí zimním sportům více než „kvalifikovaný“ učitel. Myslím, že povinné doškolování každých pět let je adekvátní a potřebné pro každého učitele, který chce držet krok s dobou a vývojem sportů. Osvědčení Instruktor snowboardingu získá učitel na kurzu, který bývá koncipován rozumnou délkou i cenou. Bohužel v dnešní době stálého omezování finančních prostředků školám na další vzdělávání učitelů finanční prostředky často nezbyvají.

Všechny uvedené důvody vedou k nezájmu rodičů i dětí, někdy i učitelů. Skupina zájemců o kurz se jen těžko skládá, vybírají se žáci nejen z jednoho, ale z několika ročníků najednou. Prostě jedou ti, „co mají zájem a mají na to“.

Téma diplomové práce Zjištění zájmu dětí a mládeže o snowboarding a lyžování v Jihočeském kraji mne zaujalo hlavně ze dvou důvodů. Oba sporty aktivně provozují a vlastním i instruktorské průkazy. Snowboarding již několik let každoročně na několika kurzech vyučuji. Vzhledem k tomu, že bych chtěl působit jako učitel tělesné výchovy na základní škole, rád bych vzbudil zájem dětí o tyto zimní sporty. Zároveň mě z těchto důvodů zajímá, jak školy podněcují u dětí zájem o tyto sporty, chtěl bych zjistit, který z nich je v současné době pro děti a mládež přitažlivější. Zdá se, že děti jsou nuceny rodiči ke sportu, který je nebaví, ale rodiče ho provozují. Všechny novinky, např. snowboarding, jsou „výstřelkem pro floutky“.

Touto prací bych chtěl zmapovat skutečný zájem dětí o oba zimní sporty, výsledky využít při své pedagogické praxi a při organizování zimních kurzů. Práce by měla ukázat cestu při organizování výcvikových kurzů i ostatním školám, pomoci podchytit zájem dětí o lyžování a snowboarding.

První teoretická část vychází z odborné literatury a zjištěných informací o historickém vývoji, výzbroji a výstroji, klasifikaci a metodách výuky lyžování a snowboardingu.

Praktická část si klade za cíl zjistit zájem dětí o lyžování a snowboarding, získat odpovědi v dotazníkovém šetření mezi žáky základních škol Jihočeského kraje, ty pak vyhodnotit, zpracovat statistickou analýzu a interpretovat získaná data.

2 Přehled poznatků

2.1 Historický vývoj lyžování

2.1.1 Před sportovní období

Lyžování patří mezi nejstarší sporty, což jsou většinou takové sporty, které vznikly ze životních potřeb člověka. V oblastech pokrytých většinu roku sněhem a ledem, byla příroda k člověku velice krutá. Aby přežil, musel si zhotovit potřebné nářadí – sněžnice a později lyže jako dopravní prostředek, lovecké náčiní či součást vojenské výzbroje. Použití lyží v primitivní formě tak člověk využíval několik tisíc let před tím, než se staly radostí a zábavou. Začíná objevem lyží ve střední době kamenné a končí v polovině minulého století. V roce 1843 byly uspořádány v Trømsø první lyžařské závody. (Příbramský, 1999)

Lyžování spočívá v pohybu člověka vlastní silou po sněhu pomocí lyží. Lyže jsou pár dlouhých úzkých desek (původně dřevěných, dnes z kompozitních materiálů) připojených k botám pomocí lyžařského vázání. Teprve v průběhu 19. století se lyžování postupně avšak masivně stalo zejména sportovní a rekreační aktivitou. (<http://www.kolemkola.cz/historie-lyzovani.html>)

2.1.2 Sportovní období

Začíná v polovině minulého století a trvá dodnes. Lyže jsou používány k rekreaci a sportu. Moderní sportovní lyžování bylo zpočátku omezeno pouze na Skandinávii. V provincii Telemark, hornatý kraj ve středním Norsku, mají zásluhu na rozvoji lyžařské techniky. Ta znamenala revoluční zvrát od primitivního způsobu lyžování k jeho moderním formám. Za posledních sto let se lyžování rozšířilo do všech světadílů. (Příbramský, 1999)

Způsob vyučování jízdy na lyžích, který je charakterizován typickými prvky a zpravidla reprezentován výraznou osobností se nazývá tzv. lyžařská škola. Její název

je zpravidla odvozen od místa, zakladatele či způsobu techniky jízdy. (Benešová & Štumbauer, 2006)

Norská škola

Zakladatelem a největším propagátorem norské školy byl závodník Aversen Sondre Norheim. Hlavní přínos této školy spočíval ve zdokonalování techniky sjíždění a zatáčení. Telemarčané dokázali jezdit ve vzpřímeném postoji a lyže se naučili ovládat jen pomocí dvou holí a pohybu dolních končetin. Postupně vyvinuli dva způsoby zatáčení na lyžích – telemark a kristianii. Zdokonalil se tvar lyží, tzv. telemarský tvar, který se v podstatě používá dodnes. Z Norska se rozšířilo lyžování nejen do celé Evropy, ale i do Ameriky a Austrálie. (Příbramský, 1999)

Lilienfeldská škola

Sjezdové lyžování neboli alpské lyžování je mladší a na rozdíl od běhu na lyžích vzniklo jako druh zimní zábavy. Jeho zakladatelem není severan, ale rodák z Vysočiny Mathias Zdarsky. Založil první alpskou lyžařskou školu, tzv. lilienfeldskou. Proslavil se hlavně tím, zkrátil dlouhé norské lyže na 190 – 220 cm a zkonstruoval vlastní vázání. Charakteristickým prvkem byla opět jízda s jednou holí, která sloužila jako opora při chůzi, zatáčení a brzdění. Základem techniky byly oblouky v pluhu a přívratné oblouky s využitím jedné hole jako opory. M. Zdarský je právem nazýván „otcem lyžování“. (Příbramský, 1999)

Bilgeriho škola

Před 1. světovou válkou vývoj alpského lyžování ovlivnil důstojník rakouské armády Georg Bilgeri. Jeho škola byla syntézou dvou předchozích. Z norské školy převzal jízdu se dvěma holemi, telemarský typ lyží, telemark a kristianii. Vylepšil Zdarského přívratný oblouk, obohatil jízdu o řadu nových variant kristiáníí a oblouků. Používal vylepšené Zdarského vázání. Bilgeriho jízda se vyznačovala dynamikou a větší rychlostí. (Příbramský, 1999)

Arlbergská škola

Zdarskeho a Bilgeriho přívratná technika se stala základem přívratné techniky Arlbergské školy. Jejím tvůrcem byl po 1. světové válce lyžařský závodník Hannes Schneider. Školu charakterizuje nízký sjezdový postoj, širší stopa, varianty přívratných oblouků a kristiáníí. (Benešová & Štumbauer, 2006)

Francouzská rotační škola

Vrcholem rotační techniky je francouzská rotační škola. Její technika spočívala v rotaci při zahajování snožného smyku a v blokování těla, kterým se rotace přenášela na dolní končetiny. (Příbramský, 1999)

Rakouská protirotační škola

Do šedesátých let to byly školy rotační techniky, které překonala rakouská škola protirotačí. Technika spočívala ve výrazném vertikálním pohybu při zahájení oblouku, který byl předznamenán zapíchnutím hole. V průběhu oblouku bylo provedeno silné protinatočení a odklon trupu. (Benešová & Štumbauer, 2006)

Kročná technika

Základ vytvořil v 60. letech B. Čepelák. Jedná se o postup výuky sjíždění a zatáčení na lyžích. Biomechanickým principem kročných oblouků bylo jejich zahájení pohybem těžiště těla seshora dolů, dále pohyb vnějšího kolena dopředu dolů a dovnitř tvořeného oblouku a rozdílná práce dolních končetin. (Štumbauer&Vobr, 2007)

Oblouky s přestoupením

Na konci 60. a na začátku 70. let byla v tehdejší Spolkové republice Německo prosazena technika oblouků s přestoupením. Technika byla založena na rozdílné práci dolních končetin, kdy v druhé části předcházejícího oblouku je plynule vysunuta budoucí vyšší lyže směrem vpřed. Po ukončení zdvihu na nižší lyži, je hmotnost přenesena na vyšší lyži naklopenou na její vnitřní hranu a tím je zahájen oblouk. (Benešová & Štumbauer, 2006)

Carving

Na rozdíl od lyžařských škol, kde je známa země vzniku, autor a období je carving takto těžko popsatelný. Je to moderní technika jízdy, jejíž vznik je datován do roku 1996. Předklonem a pokrčením nohou v kolenou a kotnících dojde k zatížení lyží v jejich přední části a jejich zahranění. Užití pojmu carving došlo poprvé v Evropě zřejmě roku 1972. Již tehdy používali lyže uprostřed výrazně užší než ve špičce a patce. (Štumbauer & Vobr, 2006)

2.2 Historický vývoj snowboardingu

Snowboarding je zimní sport podobný lyžování, ale především letním sportům skateboardingu a surfingmu na vlnách. Podstatou snowboardingu je klouzání se na sněžném prkně, které má jezdec připnuté k oběma nohám. Snowboarding se stal v posledním desetiletí nejdynamičtějším zimním sportem. Během několika let se masově rozšířil a stal se profesionálně uznávaným sportem. Bezesporu se stal symbolem nekonformních lidí, kteří touží po dobrodružství, silných prožitcích a vzrušujícím pohybu. Od roku 1998 je součástí zimních olympijských her. Na rozdíl od lyží se snowboard nikdy nepoužíval jako dopravní či pracovní prostředek, ale sloužil vždy jen k zábavě a sportu. (<http://www.snowboarding.cz/>)

2.2.1 Historie snowboardingu

Asi jako u každého sportovního odvětví se ani zde nedá určit přesné datum vzniku tohoto sportu. Nejstarší prameny sahají opravdu do vzdálené minulosti. Jsou dohady, že dokonce několik tisíciletí. Údajným důkazem mají být kresby a texty nalezené ve Skandinávii, na Sibiři a ve střední Asii. Stáří krátké široké lyže, nalezené ve Švédsku, bylo odhadnuté na 5000let. Ale pravdivostní hodnota této informace je mizivá. V roce 1914 jezdil Rakušan Toni Lenhardt v Alpách na Monogliteru – ten můžeme považovat za prapředka snowboardu. V roce 1929 Američan M. J. Burchett vyřizl z dřevěné desky širokou lyži, ke které připevnil nohy prádelní šňůrou. Sláva a peníze kolem snowboardingu otevřeli mnoho spekulací. Nedávno byl nalezen film natočen v USA

roku 1939. Vern Wicklunda ve filmu předvádí jízdu na zvláště upravených saních. Jeho potomci s filmem zveřejnili stejně starý patent.

(<http://www.snowboarding.kx.cz/historie.html>)

Rozhodně ale vše začalo v šedesátých letech. Z charakteru tohoto sportu lze vytušit, že jeho kořeny jsou ve Spojených státech. Tendence vyrobit něco podobného snowboardu měli zejména surfaři. Potřebovali alternativu svého sportu, která by jim umožnila zimní trénink a zároveň zpestřila jejich sportovní činnost. Za předchůdce snowboardu lze považovat „snurfer“. Ten sestrojil michiganský surfař Sherman Poppen jako hračku pro své děti, kdy zkoušel přenést techniku surfování po mořských vlnách na sních. Ten připomínal krátkou tlustou lyži bez ocelových hran a vázání opatřenou šňůrkou připevněnou ke špičce. Ta umožňovala jezdcům základní kontrolu nad prknem, udržovat rovnováhu a zároveň se špička nebořila do sněhu. Nohy spočívaly na prkně bez upevnění a pro lepší řízení bylo boční postavení. Tuto podivnou hračku si nechal patentovat a během 10 let jich prodal okolo 1 milionu kusů. (Vobr, 2006)

Američan Jake Burton Carpenter, zdatný surfař a lyžař, upravil snurfer na základní tvar snowboardu. Roku 1969 vyrobil z ohebného dřeva a laminátu prkno. Začal přemýšlet o technice jízdy. Napadlo ho, že upevnění nohou k prknu by značně zjednodušilo jízdu. Surfování na vodě se přece jen liší od surfování na sněhu, které vyžaduje od prkna trochu jiné vlastnosti a klade na něj i odlišné nároky. Zkonstruoval tedy posuvné vázání, tím pevně zafixoval chodidla, zvětšil ovladatelnost prkna a možnost provádět větší a delší skoky. V roce 1977 začal ve vlastní firmě ve Vermontu vyrábět Burtonova prkna. (<http://www.snowboarding.kx.cz/historie.html>)

Trochu jinak konstruoval prkna Dimitrij Milovich. V roce 1969 přišel s prknem odlitým z polyesteru. Tento způsob vycházel ze zkušeností z výroby surfů. Prkna měla tvar ryby s vlaštovčím ocasem, říkalo se jim winterstick, a byla určena hlavně pro jízdu v hlubokém sněhu. Winterstick však v praxi prokazoval velmi krátkou životnost. V roce 1972 byl tento výrobek patentován a o tři roky později si Milovich založil vlastní firmu. Vzhledem k drahé výrobě a již zmíněné krátké životnosti těchto prken znamenala firma větší obchodní úspěch a v roce 1984 Milovichův podnik definitivně zkrachoval, k čemuž přispěl i definitivní zákaz mnoha zimních středisek v USA provozovat snowboarding. (<http://www.snowboarding.kx.cz/historie.html>)

Za největšího průkopníka je však stále považován někdejší mistr světa ve skateboardingu Tom Sims. Od roku 1969 žil na západním pobřeží USA a všechen svůj

čas věnoval windsurfingu a jízdě na skateboardu. Spolu s Chuckem Barfootem začal stavět surfové prkno a později se angažovali podobným způsobem i ve skateboardingu. V polovině sedmdesátých let vyvinul Sims své první snowboardy, které se trochu podobaly Milovichovým prknům. O dva roky později přešel Sims na laminátovou konstrukci s dřevěným jádrem. Roku 1981 se v Coloradu konaly první snowboardové závody. Sims vyhrál slalom se svým vylepšeným prknem, které již mělo ocelové hrany zapuštěné do laminátu. Tento obrovský posun v technickém vývoji snowboardingu nebyl dodnes překonán. (Binter a kol., 2006)

Nepříjemnou skutečnost pro tento sport znamenal odmítavý postoj většiny lyžařských středisek v USA na začátku osmdesátých let, která začala snowboarding zakazovat. Přispěly k tomu přísné bezpečnostní normy amerických úřadů a negativní stanoviska tehdejších pojišťoven. Tímto omezením zájem o snowboarding výrazně poklesl, což se projevilo na prosperitě snowboardových firem. Jezdcům nezbývalo nic jiného, než šlapat pěšky a sjíždět svahy ve volné přírodě, a to zejména v prašanu. Tento způsob snowboardingu se nazývá hiking a je dodnes velmi oblíbená extrémní snowboardové disciplína. Odloučení od ostatních návštěvníků zimních středisek stmelilo vyznavače prkna a vznikly uzavřené skupiny. Tehdejší snowboardisté dávali najevo pohoršení ze své diskriminace. V polovině osmdesátých let se obavy o bezpečnost snowboardingu začaly ztrácet, k čemuž přispěl hlavně vývoj vázání. Problémy s uvolněním nohou z vázání, které měly za následek ujíždějící a tedy nebezpečný snowboard, už nebyly tehdy časté. (Binter a kol., 2006)

Snowboard v dnešním slova smyslu spatřil světlo světa zhruba před třiceti lety. Přístup ke snowboardu se vyvíjel odlišně v USA a Evropě. V Evropě se díky prudkým svahům a rychlému stylu jízdy na lyžích vytvořil Alpine snowboarding. Používaly se tvrdé přeskáče a deskové vázání. Za oceánem se tvořily styly Freeride a Freestyle. Volnost pohybu se ze surfování a skateboardingu přeneslo i do snowboardingu. Hlavní dva vývojové proudy vedli Jake Burton Carpenter a Tom Sims. Burton jako lyžař a surfař, vytvořil pevné vázání, jež umožnilo snažší ovládnutí prkna (snurferu). A Sims, jakožto šampión ve skateboardingu (mimo jiné i zdatný surfař), se zaměřil na konstrukci a výrobu snowboardu. Ze dvou freestylových sportů (surfing a skateboarding) vznikl snowboarding. A dnes s moderní technologií se opět rozděluje dvěma směry (styly), které začínají být stále více viditelné. Jeden směr se kloní k surfování (jízda v hlubokém

sněhu a na neupravovaných terénech) a druhý se kloní ke skateboardingu (U-rampa, skoky, Jibbing). (<http://www.snowboarding.kx.cz/historie.html>)

2.2.2 Vývoj snowboardingu v Čechách

Začátkem osmdesátých let minulého století se začal snowboarding rozvíjet i u nás v Československé socialistické republice. První prkna se vyráběla ze slabé bukové překližky, která se vrstvila s laminátem v primitivních formách. Zdrojem inspirace byly hlavně zahraniční časopisy - první modely byly kopírované Burtony. Vázání se vyrábělo z kůže a gumy. Prkna nebyla na tvrdém sněhu ovladatelná, proto se využívala jen v prašanu a jízda připomínala surfing. Mezi průkopníky tohoto tenkrát neobvyklého sportu patřili L. Váša, V. Rys, bratři Včelákové, I. Pelikán a další. Hlavní lokalitou se stal Pernink v Krušných horách, kde se v roce 1984 uskutečnil první závod v historii českého snowboardingu. Soutěžilo se tehdy ve slalomu. Od roku 1984 se pravidelně jezdilo mistrovství Československa ve snowboardingu. (Binter a kol., 2006).

Československá televize odvysílala v roce 1986 památnou reportáž Přemka Podlahy s Luděkem Vášou v pořadu Receptář na téma výroba snowboardingu. K rozsáhlé medializaci došlo roku 1989. Avšak nikoli ve spojení se skateboardingem, ale k idealizovanému stylu Svazu mládeže. Po revoluci celý sport a propagace chytla vysoké obrátky a roku 1991 na SNB campu v Tatrách zazářil David Horvát, kde zastínil účast hlavní hvězdy – Graiga Kellyho. (<http://www.volny.cz/snbsf/kock.htm>)

Našimi nejlepšími jezdci v krátké historii snowboardingu jsou desetinásobný mistr ČR David Horváth a ve freestyle disciplínách Martin Černík.

2.5 Výzbroj a výstroj pro lyžování

Lyžařskou výzbrojí se rozumí lyže, boty, vázání a hole. Výstroj je lyžařské oblečení včetně brýlí, rukavic a přilby. Výzbroj a výstroj lyžaře se liší podle toho, zda je určena pro turistiku, lyžování sjezdové nebo běžecké. Lyžařská výzbroj i výstroj prochází v posledních letech obrovskými změnami. Hlavní důraz je kladen na účelnost použitých materiálů, jejich vlastnosti, malou váhu a estetický vzhled. Díky používání

nových a kvalitnějších materiálů je na trhu nepřehledné množství značek a typů, modelů s různými rádiusy, v různých délkách, tvarech a barvách.

2.5.1 Lyže

Od poloviny 90. let minulého století došlo k prudkému vývoji konstrukce, technologie i vnějších forem lyží. Skutečně univerzální lyže neexistují. Pro každý druh terénu i styl jízdy se hodí jiné. Mezi lyžemi jsou velké rozdíly. Výběr záleží především na kvalitě lyžaře a terénu, v němž se budeme pohybovat. Schopnosti a zkušenosti lyžaře by měly být prvním měřítkem, jaké lyže si vybrat. (Benešová & Štumbauer, 2006)

Nejdůležitějším parametrem moderní doby je rádius, který výraznou měrou ovlivňuje celkový charakter jízdy, zejména pak velikost oblouků. Ani začínající lyžař se nemusí obávat zvolit lyže s radikálním krojením, tedy malým rádiusem. Čím větší rádius lyží, tím méně lyžařů je schopno zvládnout na nich carvingovou techniku. (Benešová & Štumbauer, 2006)

Dalším parametrem je délka lyží, která se oproti minulosti výrazně zkrátila. Už zdaleka neplatí, že lyže musí přečnívat nad lyžaře, naopak ideální jsou lyže o 25 až 35 centimetrů kratší než postava jejich uživatele. (Benešová & Štumbauer, 2006)

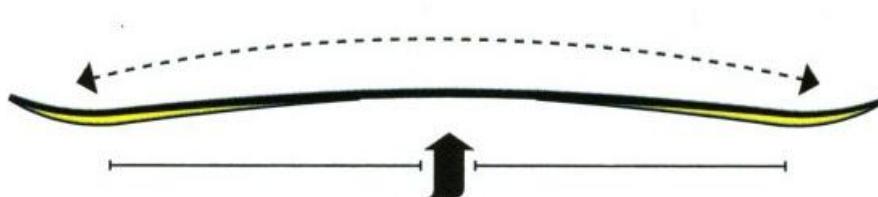
Geometrie lyže - je určena šířkou lyže ve špičce, středu a na konci a vzájemnými poměry těchto rozměrů. Celkově širší lyže mají dobré vlastnosti v hlubokém nebo problematickém sněhu. Široká špička lyže umožní rychlejší a agresivnější zahájení řezaného oblouku. Široký konec lyže se bude projevovat silou ve fázi ukončení oblouku. Užší konec lyže pak lépe umožní případné dokončení oblouku smykem. (Štumbauer & Vobr, 2007)

Tvrдость lyže je parametr, který udává, jaká síla musí být vyvinuta k tomu, aby došlo k prohnutí lyže. Platí pravidlo, že čím „tvrdší“ je lyže, tím obtížnější bude její prohnutí. Zároveň však bude její vedení stabilnější, hlavně na tvrdém povrchu. Čím měkčí je lyže, tím snáze ji lyžař při jízdě prohne, ale na tvrdém povrchu nebude v oblouku tak stabilní jako lyže tvrdší. Z toho vyplývá, že lyže měkčí jsou určeny hlavně pro začátečníky a rekreační lyžaře, sportovní lyžař a závodník sáhne po lyži tvrdší. Při volbě tvrdosti lyže bychom měli přihlídnout také k hmotnosti jejího uživatele - platí, že čím těžší lyžař, tím tvrdší lyži by měl volit. (Benešová & Štumbauer, 2006)

Prohnutí lyže z bočního pohledu je dalším moderním parametrem při výběru lyže. Klasické prohnutí, které bylo vytvořeno pro maximální stabilitu při rychlé přímé jízdě má i dnes mnoho dobrých vlastností, díky nimž tento tvar bude vždy mít své zastoupení zvláště na prudkých upravených sjezdovkách. Původní prohnutí, kdy se střed lyže oddaloval od podkladu (kontakt lyže s podložkou bez zatížení byl jen u špičky a patky), se nazývá *camber* a do roku 2006 se jiné nepoužívalo.

Obrázek: Prohnutí *camber*

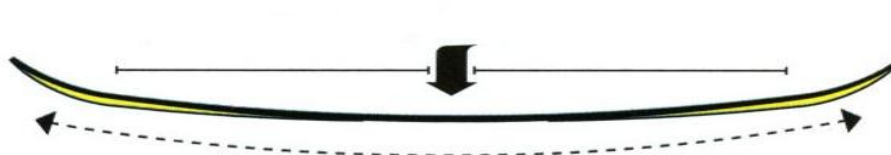
(<http://snowboarding.transworld.net/1000106102/featuresobf/snowboard-camber-explained/>)

Od roku 2006 se s průhybem začalo experimentovat. Nejdříve bylo vše testováno na snowboardech, kde testy nového prohnutí měly kladné ohlasy. Časem se opačného prohnutí začalo využívat i u lyží. Opačné prohnutí se nazývá *rocker* a přináší mnoho kvalitních zážitků z jízdy. Zvláště pro Freestylové kategorie, kde je žádaná dobrá točivost, pružnost a flexibilita lyží. Naopak přímá, rychlá a dravá jízda se ve Freestyle využívá zřídka. Další oblastí, kde se využívá opačného prohnutí, je freeride. Takto konstruované lyže hladce plují v prašanu, aniž by jedinec musel dramaticky zatěžovat zadní část lyží.

Obrázek: Prohnutí *rocker*

(<http://snowboarding.transworld.net/1000106102/featuresobf/snowboard-camber-explained/>)

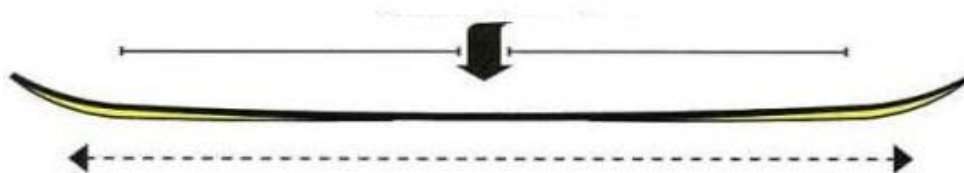

Třetím typem prohnutí je *flat* (*flat camber*), kdy je lyže placatá v celé délce nebo alespoň v určité části a při položení lyže na podložku je s ní celou plochou nebo větší částí v kontaktu. Takovýto tvar je kompromisem mezi *camberem* a *rockrem*, čímž se lyže stává univerzálnější. Výrobci většinou uvádějí, že takové lyže jsou dobře ovladatelné, nehrozí zásek hran při tricích stejně jako u *rockeru* a navíc mají vysoký

pop. Což znamená, že z lyží se snadno odrazíte. Flat na rozdíl od čistého rockru zůstává více stabilní jako tradiční camber.

Obrázek: Prohnutí flat

(<http://snowboarding.transworld.net/1000106102/featuresobf/snowboard-camber-explained/>)

Tyto tři základní prohnutí si firmy vyrábějící lyže různě modifikují do svých řad lyží a pracují s procentuálním zastoupením jednotlivých průhybů v dané konstrukci. Každá firma se snaží vyrábět své vlastní jedinečné řady lyží s různým prohnutím, které se budou lišit od konkurence nejen procentuálním průhybem, ale i specifickým názvem. Tím se stává trh pro spotřebitele velice chaotický, čehož využívají velké a známé firmy.

Tabulka: Porovnání vlastností lyží opačného průhybu

	ROCKER	CAMBER
Kladné vlastnosti	lehce a hladce „pluje“ v prašanu	dobré přehranění v rychlé jízdě
	rychlá točivost ve vertikální ose bez nutnosti torzního přetížení hran	přilnutí špičky ke sněhu při velké rychlosti na tvrdším podkladu
	hladké prohnutí hrany při řezaném oblouku při nižší rychlosti	posílení důslednosti a citlivosti při rotacích a přehraňování
	odpouští mnoho chyb začátečníkům v podobě sekání hran	
Záporné vlastnosti	zvýšená vibrace špičky a patky lyže	zvýšená náročnost při točivosti ve vertikální ose
	moderní konstrukce mívá i zvýšenou „moderní“ cenu	zvýšené napětí na konstrukci při ohybu
	odpouštění mnoha chyb snižuje pozornost a nároky na dovednosti jedince	

Sjezdové lyže dělíme podle použití na závodní, univerzální a specifické. Ty lze dále dělit na různé podkategorie. Je problémem popsat všechny typy v současnosti

vyráběných lyží. Staré zanikají, vznikají nové názvy pro mnohdy již používané typy lyží. Proto níže uvedený popis není zcela vyčerpávající.

Race

Jedná se o lyži, která je určena výhradně pro závodníky a experty, kteří mají možnost ji využít na tvrdých až ledovatých, perfektně upravených sjezdovkách. Vzhledem k tomu, že její skutečné kvality je možné ocenit pouze při jízdě dlouhými oblouky ve vysoké rychlosti, není z bezpečnostních důvodů vhodné použití této lyže na sjezdovkách otevřených pro běžnou lyžařskou veřejnost. S touto lyží se na pultech běžných obchodů zpravidla nesetkáme. (Benešová & Štumbauer, 2006)

Race carver

Lyže této kategorie jsou určeny výborným lyžařům s dobře zvládnutou technikou carvingu, kteří preferují jízdu dlouhými až středními oblouky ve vyšší rychlosti. Jsou vhodné zejména pro použití na tvrdých, dobře upravených sjezdových tratích. (Štumbauer & Vobr, 2007)

Ski cross carver

Lyže této kategorie jsou určeny pro velmi sportovní, dravé jezdce s dobře zvládnutou carvingovou technikou. Jsou vyrobeny zejména pro použití na tvrdých, dobře upravených sjezdovkách. Jsou vhodné pro ty, kteří preferují jízdu krátkými, agresivními oblouky ve vysokém tempu. (Štumbauer & Vobr, 2007)

Allround carver

Snad nejvíce typů lyží vyráběných v současné době lze zařadit do této kategorie. Jedná se o univerzální lyže, vhodné na upravenou sjezdovku, do měkkého a případně i do hlubokého sněhu. Nalezneme zde modely jak pro začátečníky a sváteční lyžaře, tak pro zkušené sportovní jezdce. Můžeme se setkat s označením top pro lyže vysoce sportovního charakteru určené výborným jezdci. Lyže s označením performance pro méně výkonné jezdce lze vlastnostmi, kvalitou cenou zařadit do střední kategorie. Lyže určené speciálně pro ženy (označované zpravidla jako Ladycarver) jsou charakteristické

svoji nižší hmotností, měkčí flexí, celkově snazší ovladatelností a také originálním dámským designem. (Štumbauer & Vobr, 2007)

Cross carver

Tyto lyže jsou určeny pro volný terén i pro sjezdovku, dobře využitelné pro školní lyžování. Podle použití je dělíme na podkategorie allmountain, powder ski a freerider. První typem jsou univerzální lyže na sjezdovku i do terénu, pro všechny druhy sněhu. Power ski (prašanovky) jsou lyže určené pro hluboký a měkký sníh a neupravené svahy. V nejdívočejším nedotčeném terénu extrémní jezdci jezdí na freerider. (Štumbauer & Vobr, 2007)

Fun carver

Funcarvery stály na počátku carvingové epochy lyžování. Funcarvery jsou extrémní carvingové lyže určené pro přesné řezání oblouků na dobře upravené sjezdovce, spojené s velkými náklony, pro hru s odstředivou silou v dynamické rovnováze. Jsou vhodné nejen pro funcarvingové experty, ale lze je použít i pro nadané začátečníky. (Štumbauer & Vobr, 2007)

Short carver

Tyto krátké lyže se s oblibou používají pro rychlou výuku carvingu. Vyrábějí se v délkách od 100 do 140 cm při rádiusech od 7 do 9 m. (Štumbauer & Vobr, 2007)

Super shorties

Krátké lyže kategorie super shorties jsou prakticky nejlepší lyže pro úvodní nácvik carvingu. Velmi krátké lyže s délkou pod 1 m využije nejen začátečník, ale i technicky vyspělý lyžař buď jako účinný tréninkový prostředek, nebo jen jako zábavné zpestření. Jsou vhodné pro školní lyžování zejména při lyžařské přípravě a výuce carvingu. Zvládnutí a využití jejich skutečných kvalit vyžaduje nejen brilantní techniku jízdy po hranách, ale také velmi vysokou rychlost. (Benešová & Štumbauer, 2006)

2.5.2 Vázání a desky

Vázání je jednou z nejdůležitějších součástí výzbroje, upevňuje botu k lyži. Jeho správná volba může na minimum omezit potencionální riziko zranění. Důležitá je nejen správná volba typu vázání, ale především jeho správné seřízení. Při špatném seřízení dochází i k těžkým úrazům, proto je dobré nechat seřizovat vázání před každou sezónou v odborném servisu. Vázání se skládá ze dvou částí, špičky a paty. U carvingového lyžování jsou tyto části spojeny deskou, což umožňuje lepší ovladatelnost lyží. Kromě pevnosti musí moderní vázání vykazovat i určitý stupeň elasticity, která zabraňuje nežádoucímu vypnutí lyže. Horní hranice vypínacích sil je jedním z kritérií pro výběr vhodného vázání. Předpokládaná hodnota vypínacích sil je mezi 2/3 až 3/4 jeho škály. Platí velmi hrubé pravidlo, nastavený stupeň vypínacích sil je cca jedna desetina hmotnosti lyžaře. Tato hodnota se zvyšuje především u zdatných a zkušených lyžařů. (Štumbauer & Vobr, 2007)

Výhodou u některých typů vázání je možnost rychlého přizpůsobení vázání pro použití boty jiné velikosti. Pokud je vázání vybaveno tímto systémem, mělo by se jednat výhradně o systém umožňující současný posun obou dílů vázání - tj. špičky i paty. Toto je již samozřejmé hlavně u speciálních modelů, vyvinutých pro potřeby půjčoven lyžařského vybavení. (Benešová & Štumbauer, 2006)

Další pozoruhodnou funkci, kterou někteří výrobci vybavili svá vázání či spíše celé sety lyže-deska-vázání, je možnost předozadního posunu celého vázání zpravidla do třech poloh: přední poloha, při které lyže snáze točí, neutrální poloha a zadní poloha, která umožní lepší ovládání lyží v hlubokém sněhu. Důležitou součástí lyžařského setu je podložka, umístěná mezi vázáním a lyží. Tato deska může být buď přímou součástí lyže, součástí vázání, nebo samostatnou doplňkovou deskou, tzv. lifter. Toto zvýšení s sebou přináší několik výhod:

- tlumí nežádoucí vibrace, lyže jsou v oblouku klidnější
- omezuje možnost styku boty se sněhem při výrazném náklonu
- zlepšuje pákové poměry, díky zesílenému tlaku lyže lépe drží na hraně
- umožňuje snadnější a rychlejší přehranění. (Benešová & Štumbauer, 2006)

Velikost zvýšení polohy lyžařské boty nad sněhem volíme podle druhu lyže a preferovaného stylu jízdy. Zvýšením můžeme dosáhnout v extrémním případě až hodnot okolo 100 mm. Důležitou podmínkou, kterou by měl systém lyže-deska-vázání-bota splňovat, je zachování přirozeného, plynulého průhybu lyže v průběhu oblouku po

celé její délce. To znamená, že bota, upevněná do lyžařského vázání, by neměla spolu s ním tvořit tuhý, neohebný blok přibližně ve středu lyže. V dnešní době většina firem, které vyrábějí lyže, současně vyvíjí i vlastní vázání. Zpravidla vyrábějí nedělitelné systémy lyže + zvyšující prvek + vázání. Jednotlivé prvky jsou pak vzájemně ideálně sladěny. Nespornou výhodou těchto setů je také jejich snadné uvedení do provozu, odpadá složitá montáž vázání na lyže. (Benešová & Štumbauer, 2006)

2.5.3 Boty

Průběh výuky lyžování významně ovlivňují boty. Při jejich výběru je nutné nejen dodržet správnou velikost, ale boty by neměly překážet při pokusu o náklek. Boty musí lyžaři dovolit sevřít ostrý úhel mezi chodidly a holení, jinak překáží při chůzi a brání v ideálním postoji při jízdě. Jejich úkolem je dobře tepelně izolovat a zároveň chránit nohu před vlhkostí. (Treml, 2004)

Na trhu je nepřeberné množství typů lyžařských bot. Veškeré boty jsou skeletové s vnitřní botičkou a s přezkovým zapínáním. Při výběru bot je třeba se řídit věkem, lyžařskými schopnostmi, způsobem a stylem jízdy ale i hmotností. Při zkoušení boty použijte maximálně jedny ponožky a se zkoušením nepospíchejte. Je dobré se do boty upnout a po dobu nejméně patnácti minut sledovat její působení na nohu. Bota by neměla nikde tlačit, ale na druhou stranu by v zapnuté botě měla noha pevně sedět a pata by se při náklonu vpřed neměla zvedat. V přední části boty by mělo být tolik prostoru, abyste mohli hýbat prsty. Nazouvání a vyzouvání z vnitřní boty by mělo být snadné. (Treml, 2004)

Většina výrobců nabízí svoje kolekce pro dospělé rozdělené do 3 až 6 řad. Lyžařské boty označované jako Soft boots jsou určené pro rekreační lyžaře, kteří očekávají od boty pohodlí po dobu celého dne. Mají měkčí skelet, proto při náklonu nevyžadují, tak velké vynaložení tlaku. Tato kategorie dnes již není téměř nabízena. Rekreační bota je tvrdší, vhodná pro lyžaře začátečníky, děti, seniory a půjčovny. Závodní modely patří vždy k nejtvrdějším modelům u každé značky. Výhodou je, že čím tvrdší skelet, tím lepší přenos tlaku na lyže. Nevýhodou je velmi tenká vystýlka a malé pohodlí. Při pořizování lyžařské výzbroje jsou boty nejproblematičtější částí. (Štumbauer & Vobr, 2007)

2.5.4 Hole

Funkce lyžařských holí se s příchodem carvingu výrazně změnila. Zatímco při klasických technikách byly naprosto nezbytnou pomůckou pro jízdu, u carvingu jejich role odpadá. U carvingu mají význam pro rovnováhu, zajišťují správné polohy těla. Zpříjemní připínání a odepínání lyží, pohyb na rovině, nástup a výstup z vleků. (Štumbauer & Vobr, 2007)

Základním požadavkem na hole je vysoká pevnost a nízká hmotnost. Většina holí se dnes vyrábí z lehkých aluminiových slitin s malým talířkem. Rukojeť má zpravidla regulovatelnou délku poutka. Při koupi je důležité zvolit správnou délku holí. Tu zjistíme, když hůl uchopíme za rukojeť a opřeme ji o podlahu. V ideálním případě svírá ohnutá ruka v lokti pravý úhel. U dětí může být délka holí až do podpaží, je to hlavně z důvodu, aby dítě mělo při stoupání či chůzi lepší oporu. (Tremel, 2004)

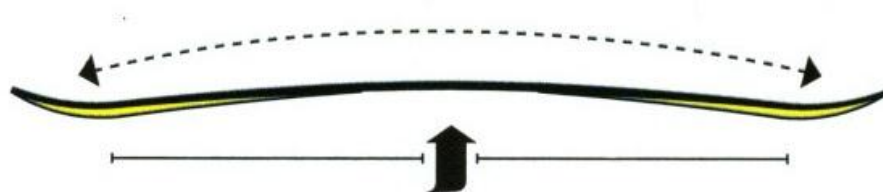
2.6 Výzbroj a výstroj pro snowboarding

2.6.1 Prkno

Prohnutí snowboardového prkna se z počátku výroby okopírovalo od lyže, tedy s mírným vzepjetím ve střední části, zatímco špička a patka zůstávaly na zemi. Ale lyžař má vázaní uprostřed lyže a “prošlapává” jí, snowboardista stojí blízko kontaktním plochám, efekt prošlápnutí nevyužívá. Na trhu jsou nyní tři hlavní druhy prohnutí, které se pokoušejí tuto negativní vlastnost snowboardu obejít. Původní prohnutí viditelné z bočního pohledu se do roku 2006 vyrábělo totožné s lyžemi a nazývá se camber.

Obrázek: Prohnutí camber

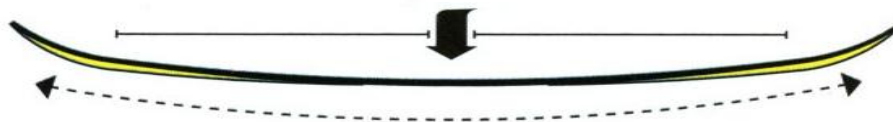
(<http://www.freeride.cz/snowboard/clanky/tech/nove-technologie-snowboardy/>)

Od roku 2006 se s průhybem začalo experimentovat. Nejdříve bylo vytvořeno opačné prohnutí tzv. „banán“ (reverse camber) či rocker, které je prohnuté dolů do tvaru písmene U. První testy poukázaly na mnoho kladných specifických vlastností.

Obrázek: Prohnutí rocker

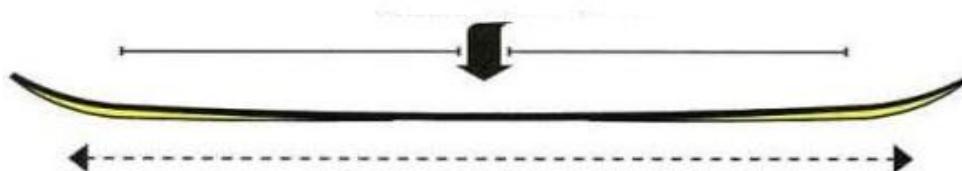
(<http://www.freeride.cz/snowboard/clanky/tech/nove-technologie-snowboardy/>)

Třetím je flat (flat camber), kdy je celé prkno placaté a při položení na podložku je s ní celou plochou v kontaktu. Výrobci většinou uvádějí, že taková prkna jsou super ovladatelná, nehrozí zásek hrany stejně jako u rockeru a navíc mají super vysoký pop, snadno se na nich odrazíte a zůstávají stabilní jako tradiční camber.

Obrázek: Prohnutí flat

(<http://www.freeride.cz/snowboard/clanky/tech/nove-technologie-snowboardy/>)

Tyto tři základní prohnutí si firmy různě modifikují do svých řad snowboardů a pracují s procentuálním zastoupením jednotlivých průhybů. Terminologie a celková konstrukce se u většiny firem liší, a proto dvě firmy nazývají téměř shodně vypadající snowboardy úplně jinak.

Tabulka: Porovnání vlastností technologií snowboardingu

	ROCKER	CAMBER
Kladné vlastnosti	lehce a hladce „pluje“ v prašanu	dobré přehranění v rychlé jízdě
	rychlá točivost ve vertikální ose bez nutnosti torzní přetížení hran	přilnutí špičky ke sněhu při velké rychlosti na tvrdším podkladu
	snadné zahájení naklopení a prohnutí hran při řezaném oblouku	posílení důslednost a citlivosti při rotacích a přehraňování
	hladké prohnutí hrany při řezaném oblouku při nižší rychlosti	
	odpouští mnoho chyb začátečnickům v podobě sekání hran	
Záporné vlastnosti	zvýšená vibrace špičky a patky prkna	chronické sekání hran na nerovném povrchu
	moderní konstrukce mívá i zvýšenou „moderní“ cenu	zvýšená náročnost při točivosti na místě ve vertikální ose
	odpouštění mnoha chyb snižuje pozornost a dovednost jedince	zvýšené napětí na konstrukci při ohybu

Rokem 2006 se odstartovala nová vlna pokusů a testů s mnoha variantami průhybů. Myslím, že kombinace rocker, cambru a flatu je hudba budoucnosti pro jezdce a obchodníky se snowboardy.

Snowboardy dle použití můžeme rozdělit na tři základní typy prken, kdy každý tvar má své logické a fyzikální vlastnosti na konkrétní styl a podmínky jízdy.

Freestyle board

Tento druh snowboardu díky svému univerzálnímu využití patří v současnosti k nejvyhlášenějším druhům. Primárně je určen především pro triky, skoky a jízdu v U-rampě, ale velmi dobře jej lze použít i pro jízdu na sjezdovce a při posunu vázání směrem vzad i pro jízdu v hlubokém sněhu a volném terénu. Výhody jeho symetrické stavby se projeví zejména během letové fáze a při doskocích. Také během jízdy nepocítíte žádný rozdíl při jízdě ve Switch stance (obráceně – druhou nohou vpřed). Hlavním důvodem jeho oblíbenosti u začátečnicků je pohodlné měkké vázání a velmi dobrá ovladatelnost. Pro úplné začátky je také výhodné symetrické postavení insertů, které umožňuje snadnější zahájení oblouku, než například u freeridového snowboardu, kde

jsou inserty posunuty mírně dozadu. Tvar freestylového snowboardu je plně symetrický - symetricky umístěné inserty, shodná šířka špičky a patky a i délka a úhel náběhu je na obou koncích stejný. De facto bychom kromě nápisu neměli být schopní rozeznat špičku a patku takového snowboardu. Při jeho výběru je třeba dbát nejen na jeho délku, ale také na jeho střední šířku. Délka by měla být zhruba po bradu jezdce. Pokud budete snowboard využívat pouze pro jízdu na sjezdovce či volném terénu, můžete použít o něco delší prkno, které pak bude mít o něco lepší jízdní vlastnosti. (Vobr, 2006)

Freeride board

Freeride boardy jsou určeny zejména pro jízdu mimo sjezdovky v hlubokém sněhu či na hůře upravených tratích. Tvarem sice velice připomíná Freestyle boardy, avšak mají několik podstatných odlišností, které zlepšují jejich vlastnosti ve ztíženém terénu. Nejpodstatnější rozdíly jsou - posun insertů směrem vzad, jiná délka a úhel náběhu špičky a patky, rozdílná tuhost snowboardů v podélné ose a větší rádius. Zejména posun insertů směrem vzad a větší tuhost boardu v jeho zadní části zlepšuje jeho vlastnosti při jízdě v hlubokém sněhu. Zatím co na lyžích musíme posunout těžiště směrem vzad, zde to za nás částečně vyřeší umístění insertů. I přesto musíme během jízdy zatížit zejména zadní nohu. Proto, aby se snowboard neprohnul pod vahou na zadní noze je zadní část freeride boardů více zpevněná. Naopak měkčí přední část spolu s delším a pozvolným náběhem špičky umožňuje klidnější jízdu jak v hlubokém sněhu, tak i při přejezdech nerovností. Větší rádius těchto boardů umožňuje vyjíždět delší a také rychlejší oblouky v hlubokém sněhu. Délka freeride boardu by měla být o něco větší než freestyle boardu a měla by se pohybovat zhruba po kořen nosu jezdce. Obecně platí, že čím hlubší sníh, tím delší a širší snowboard bychom měli používat. Se střední šířkou většinou již nebývá tolik problémů, protože vyráběné šířky jsou již pro většinu jezdců dostatečné. (Vobr, 2006)

Alpine Board

Tyto snowboardy jsou určeny především pro závodní a velmi sportovně zaměřenou jízdu na upravené sjezdovce. Od obou předchozích tipů se výrazně odlišuje již tvarem. Špice je velmi krátká a nízká, patka je rovná a končí prakticky současně s koncem efektivní hrany. Alpine boardy jsou výrazně užší a tvrdší. Také délka

takového snowboardu by měla být až do výšky postavy. V současné době se vyrábí symetrické snowboardy. Asymetrické, které měly backsidovou o cca 5-8cm směrem vzad, což zlepšuje účinky tlaku na frontsidovou a backsidovou hranu a umožňuje zmenšit pohyb závodníka v podélné ose snowboardu (zlepšení předozadní rovnováhy), se již nevyrábí. Vzhledem k zaměření Alpine boardů je můžeme rozdělit na snowboardy pro obří slalom (až do výšky postavy s vyšším rádiusem – okolo 15-18m), slalom (o něco kratší a výrazně nižší radius – okolo 8-12m) a umírněnější Carving boardy, které jsou využívány mimo závodní tratě a které umožňují svým majitelům projíždění radikálních řezaných oblouků na dobře upravených tratích. Tyto snowboardy jsou o něco málo měkčí než závodní speciály, širší a charakteristické je i využívání až nezvykle vysokých podložek pod vázání. (Vobr, 2006)

2.6.2 Vázání

Vázání se využívá k pevnému připevnění snowboardu k nohám jezdce, čímž se stává sněžné prkno snáze ovladatelné. Základní klasifikace vázání je na měkké (freestyle) a tvrdé (deskové), které se využívá zpravidla na alpine boardy. Jezdec si sám musí vybrat, který styl jízdy ho láká a zajímá. (Binter a kol., 2006)

Měkké vázání

Pro freestyle se používá měkké vázání se dvěma nebo třemi přezkami. Rozlišujeme tři základní podtypy. Přezky slouží k fixaci boty ve vázání. (Binter a kol., 2006)

Přezkové vázání je nejstarší sériově vyráběné vázání. Předchůdcem jsou kožené řemínky, do kterých se zasunovala noha. Vázání se skládá z dvou či tří přezek, „podlahy“ a patní opěrky. Dvě přezky jsou dostatečné na dobré zafixování boty k snowboardu. Pohodlnost zapínání závisí na požitém systému přezek. Kvalitní pumpovací systém umožňuje maximální potřebné dopnutí a to i v rukavicích. Kvalitní vázání mívají nastavitelné přezky, patní opěrky a další části. (Vobr, 2006)

Druhým typem měkkého vázání je takzvané Flow. Jeho největší výhodou je rychlost a pohodlnost zapínání. Princip spočívá v tom, že si jednou na začátku používání nastavíme výšku nártu pomocí látkového dílu obepínající nárt nohy a poté už

jen pákovým systémem v patním dílu upneme nohu do vázání. Je nutné zajistit úplnou čistotu vázání a obuvi a přesto je problém s úplným dotažením nohy. Proto je toto vázání využívané spíše u rekreačních jezdců, dětí a žen. A při shodné kvalitě s přezkovým vázáním je cena vždy o něco vyšší. (Vobr, 2006)

Třetím typem je měkké Step-in (nášlapné) vázání. To je většinou tvořeno pouze spodní částí s upínacím systémem, který je tvořen příčnou hrazdičkou v botě spolu s odpovídajícím systémem úchytu ve vázání. U tohoto podtypu existuje velmi mnoho různých systémů a při výběru je nutné společně kupovat vázání a boty na něj určené. Tyto vázání bývají pomocí uvolňovací pojistky rychle nastavitelná. Tento typ vázání je vhodný zejména pro školy a instruktory, kdy učitel během chvilky může přenastavit mnoho vázání a sám je velmi rychle mobilní, což je u dětí velmi důležité. (Vobr, 2006)

Dle mého názoru jsou čtvrtým typem vázání hybridní. Vzniklo křížením přezkového a Flow vázání. Více se podobá druhému typu a má jeho hlavní přednost – pohodlnost nastupování. Navíc se rozšířila funkčnost pákového patního systému. Odklopením patkové opěrky se přes páky oddálí látkový díl, čím je nazouvání ještě pohodlnější. Zaklapnutím patky se přitáhne jak patka, tak i látková část která přitáhne nárt. A látková část je připevněna pumpovacími přezkami a ty lze v případě nutnosti dotáhnout natvrdo a později zase povolit.

Tvrdé vázání (deskové, slalomové)

O vývoj deskového vázání se zasloužili evropští snowboardisté, kteří tak výrazně urychlili vývoj alpské techniky jízdy. K upevnění vázání ke snowboardu slouží šrouby prostrčené otvory v kruhovitém disku tvořícím střed vázání. Ostatní části jsou vzhledem k disku otočné, což umožňuje nastavení libovolného úhlu. Mezi další součásti patří dvě silné destičky, na kterých stojí podrážka skeletu. Ty bývají zpravidla podloženy speciálními „catingovými“ klíny, zajišťujícími libovolné polohové nastavení boty. Přesná poloha dolních končetin vzhledem ke snowboardu záleží na samotném jezdcovi. Patu boty uchycuje kovová obruč. Špička je upnuta jednoduchou přezkou na silném kovovém drátě. Kromě klasického upínacího systému existuje ještě nášlapné vázání, tzv. step-in. Upevnění obuvi zde probíhá pouhým našlápnutím provázeným nacvaknutím úchytů boty do příslušných žlábků. K odepnutí se používá speciální spojovací drát. Jeho ústí je na vnější holeni jezdce, v horní části skeletu boty.

Tento systém umožňuje svojí pevností přesné ovládní prkna a zvyšuje komfort uživatele. U obou typů vázání musí rozsah posuvnosti rozpětí vázání odpovídat velikosti boty. Kromě velmi málo užívaných typů bezpečnostního vázání je bota při pádu stále připevněna a nevypadne ani při velkých tlacích. (Binter a kol., 2006)

2.6.3 Boty

Tvrdá bota (hardboot)

Tvrdé boty se ke snowboardu připínají deskovým vázáním. Skládají se z vnějšího plastového skeletu a vnitřní vyjímatelné botičky. Noha se v botě fixuje pomocí přezek. Tyto boty se začaly používat poprvé v Evropě. V Alpách bylo pevně ukotvené lyžování se svou dravostí a rychlostí. Proto se mnoho prvků přenášelo z lyžování do snowboardingu. Tvrdá snowboardová bota má na rozdíl od lyžařských bot jinou pohyblivost. Lyžařská bota umožňuje pohyb v hlezenním kloubu pouze v podélném směru, naproti tomu snowboardová obuv dovoluje pohyb ve více směrech, aby jezdec mohl plně vykonávat potřebný pohyb k ovládní. (Binter a kol., 2006)

Měkká bota (softboot)

Bota je vyráběná ze znatelné měkčích materiálů než bota skeletová. Skládá se z vnější boty a vnitřní botičky, která zajišťuje maximální obepnutí nohy při zachování pohodlí a tepla. Nová vnitřní botička potřebuje několik dní na dokonalé vyšlápnutí. Kvalitní měkká obuv se pozná podle lehkosti a pevnosti podrážky. Pokud podrážku lehce zmáčknete, tak se jistě nejedná o kvalitní obuv. Používá se do klasického přezkové, Flow i do hybridního vázání. Měkká bota do nášlapného vázání je speciálně uzpůsobená přidanými upínacími mechanismy. (Binter a kol., 2006)

3 Metodologie práce

3.1 Cíl práce

Cílem práce je provedení sociálně pedagogického výzkumu v oblasti zájmu o lyžování a snowboarding mezi dětmi a mládeží v Jihočeském kraji. Zajímá nás, zda mají či nemají děti a mládež zájem o zimní sporty – lyžování a snowboarding. V jaké míře je během školních zimních kurzů výuka snowboardingu a lyžování rozšířena. Zda školy nabízejí žákům možnost výuky snowboardingu, nebo naopak z důvodu absence kvalifikovaných učitelů na ZŠ výuku snowboardingu nenabízejí.

Získaná data budou vyhodnocena a graficky zpracována jednak pro jednotlivé školy, ale i za celý zkoumaný soubor žáků. Zajímavé bude i porovnání zájmu žáků podle lokality – městské a venkovské školy, nebo podle velikosti škol - malé školy s počtem žáků do 300 a velké školy s více než 500 žáků. Výsledky práce lze využít na školách při plánování zimních kurzů a mohou pozitivně ovlivnit náplň kurzu.

3.2 Úkoly práce

Při zpracování tématu diplomové práce je postup rozdělen na několik dílčích úkolů:

- studium informačních zdrojů - odborné literatury, článků, konzultace s vedoucím diplomové práce a provedení následné rešerše
- příprava výzkumných metod – výběr vhodných metod a nástrojů, sestavení dotazníku, předvýzkum
- výběr výzkumného souboru (základních škol)
- administrace dotazníků – osobně při výuce
- sběr dat od žáků na 2. stupni vybraných základních škol
- zpracování získaných dat - vyhodnocení dotazníku – přepis dat z papírové podoby do počítače
- zpracování údajů do tabulek a grafů
- analýza získaných výsledků a jejich interpretace
- sepsání diplomové práce

3.3 Metody práce

Metoda je cílevědomý, záměrný postup, přesně vymezené myšlení a jednání, jimž se dosahuje určitého cíle, poznání či řešení. Specifickým znakem metody je, že představuje převážně souhrn racionálních, logických postupů a do jisté míry i technických úkonů a operací. (Štumbauer, 1990)

Při vypracování práce jsem použil několik metod. V první části práce při studiu literatury a dalších zdrojů byla používána metoda komparativní (srovnávací). „Srovnání je výklad shod, podobností a rozdílů mezi několika jevy.“ (Štumbauer, 1990) Byla použita především v rámci srovnávání historického vývoje, výzbroje a výstroje lyžování a snowboardingu. Byla použita i při konečném porovnání získaných výsledků.

Hlavní výzkumnou metodou práce je dotazník (příloha č. 1) a jeho statistické zpracování. Dotazník je nejpoužívanější výzkumnou technikou. Důvodem je poměrně snadné, rychlé, ekonomicky nenáročné získání informací od většího počtu respondentů. Dotazník je nestandardizovaný a sestavený tak, aby jeho vyplnění bylo časově nenáročné. Úvodní sociodemografické otázky slouží pro získání informací o zkoumaném vzorku respondentů - průměrný věk a pohlaví. Obsahuje otázky otevřené, které končí otazníkem bez nabídky odpovědi. Tyto otázky zjišťují počet dní, které děti tráví na horách, či který člen rodiny umí jezdit na lyžích nebo snowboardingu. Odpovědi v otevřených otázkách by měly být jednoznačné, takže nebudou komplikovat jejich následné hodnocení. Další otázky jsou uzavřené. Dotazník obsahuje z uzavřených otázek následující typy – dichotomické (obsahují odpovědi ano/ne), výběrové (výběr ze čtyř alternativ). (www.dotaznik-online.cz)

Otázky dotazníku zjišťují vztah dětí a rodinných příslušníků k lyžování a snowboardingu, ale i nabídku výuky lyžování a snowboardingu základními školami. Při formulaci jednotlivých otázek byla zohledňována následující pravidla:

- formulovat jednoduché a výstižné věty
- používat spisovný jazyk cílové skupiny (žáků ZŠ)
- nastavit co nejjednodušší odpovědi, srozumitelné dotazovaným

Důležitým kritériem pro sestavování dotazníku byla délka jeho vyplňování. Neměla by překročit 10 minut. Pro zadávání a vyplňování dotazníku nebyla volena elektronická komunikace se školami z důvodů časové náročnosti při tisku dotazníků. Dotazník je určen pro žáky, proto jsem níže vypsané školy osobně navštívil a dotazník žákům zadal. Před vyplněním vždy žáci dostali stručné instrukce k postupu. Byla zdůrazněna možná

anonymita – není nutné vyplňovat příjmení. Naopak jméno pro určení pohlaví autor požadoval. Respondenti byli seznámeni s účelem dotazníku, jeho významem a smyslem. Zvolený způsob sbírání dat zaručil 100% návratnost dotazníku.

3.4 Předvýzkum

Předvýzkum je určen k ověření správné formulace a smysluplnosti otázek v dotazníku. Po sestavení dotazníku byla provedena pilotáž v 9. ročníku ZŠ Lomnice nad Lužnicí v říjnu 2011. Na vzorku 20 žáků byla ověřena srozumitelnost otázek, bylo nacvičeno zadávání, byl ověřen čas potřebný na vyplnění. Sebraná data byla zpracována do tabulky a vyhodnocena tak, jako by se jednalo o výzkum. Objevily se problémy s porozuměním některým otázkám, odpovědi se těžko vyhodnocovaly a zpracovávaly.

Původní zadání otázky č. 1 „Kolik dní jsi strávil na horách v loňském roce?“ bylo z důvodu jednoznačného zadání změněno na „Kolik dní jsi strávil/a na horách v zimě 2010-2011?“ Analogicky bylo změněno i zadání otázky č. 2 „Kolik dní plánuješ letos strávit na horách?“ Nové znění je „Kolik dní plánuješ strávit na horách letošní zimu 2011-2012?“ Stejně tak bylo zjištěno, že otázky č. 8 a 9 je nutno doplnit. Při hodnocení se prokázalo, že dotazovaní chápou rodinu v různé šíři. Někdo pouze nejbližší, jiní včetně strýců, bratranců apod. Z důvodu jednoznačného hodnocení bylo původní zadání „Kdo z tvé rodiny umí jezdit na lyžích?“ bylo doplněno na „Kdo z tvé rodiny (otec, matka, sourozenci) umí jezdit na lyžích?“

3.5 Výzkumný soubor

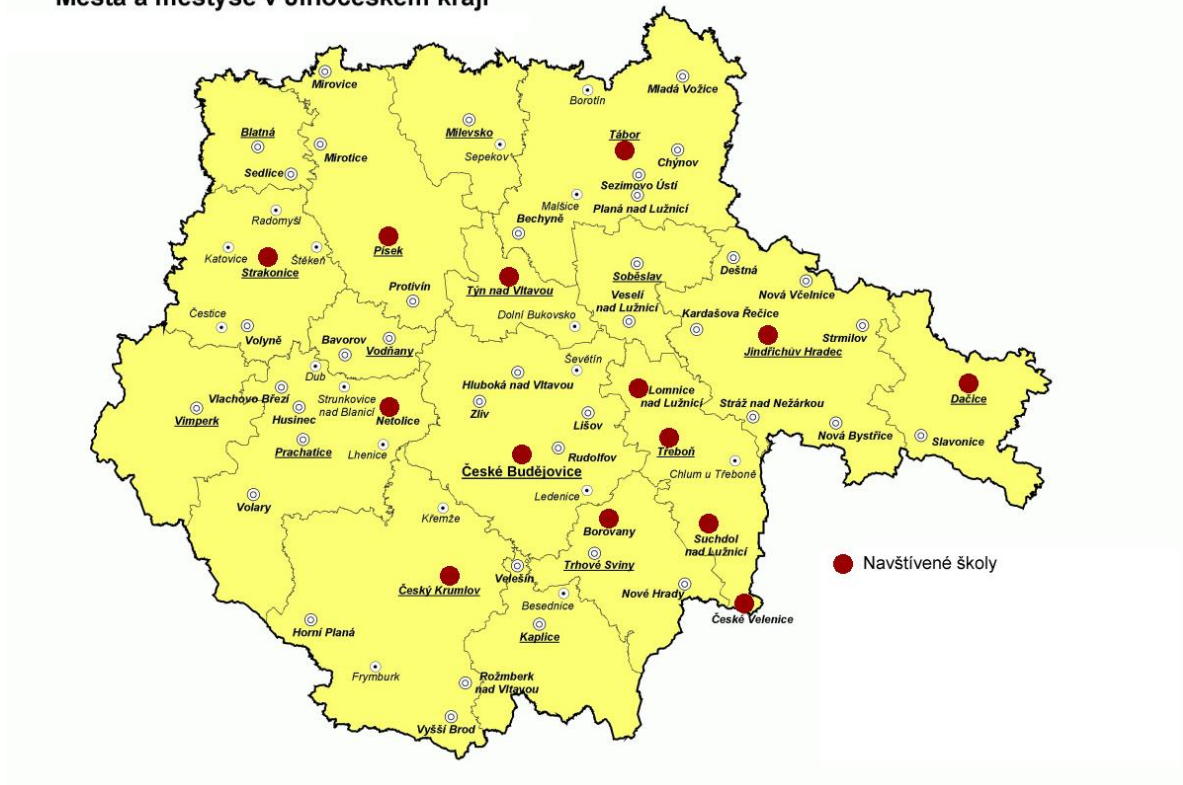
Základní soubor je populace dětí a mládeže v Jihočeském kraji. Vzhledem k rozsáhlosti základního souboru bylo nutno udělat z něho výběr. Výběrový soubor je „zmenšeninou“ základního souboru. Jedná se o cílený výběr tak, aby v něm byly zastoupeny vybrané školy všech 7 okresů Jihočeského kraje, školy malé i velké, venkovské i městské. Rozsah výběrového souboru je 17 základních škol, v nich 31 tříd s celkovým počtem 696 žáků, z toho 373 hochů a 323 dívek. Průměrný věk respondentů je 13,9. Výběrový soubor zahrnuje školy:

Základní škola Borovany

Základní škola a Mateřská škola J. Š. Baara, České Budějovice
 Základní škola a Mateřská škola Nerudova 9, České Budějovice
 Základní škola T. G. Masaryka Český Krumlov
 Základní škola a Mateřská škola České Velenice
 Základní škola Dačice, B. Němcové 213, okres Jindřichův Hradec
 Základní škola Jindřichův Hradec V, Větrná 54
 Základní škola Jindřichův Hradec, sídliště Vajgar 592/III
 Základní škola a Mateřská škola Lomnice nad Lužnicí
 Základní škola Netolice, okres Prachatice
 Základní škola J. K. Tyla a Mateřská škola Písek
 Základní škola Strakonice, Dukelská 166
 Základní škola T. G. Masaryka Suchdol nad Lužnicí
 Základní škola Tábor, Zborovská 2696
 Základní škola a Mateřská škola Tábor, Helsinská 2732
 Základní škola Třeboň, Sokolská 296
 Základní škola Týn nad Vltavou, Hlinecká, okres České Budějovice

Obrázek: Mapa Jihočeského kraje s vyznačením vybraných škol

Města a městyse v Jihočeském kraji

5 Výsledky a diskuse

Data získaná od respondentů byla převedena z papírové podoby do elektronické, následně zpracována do tabulek a grafů. Sumář škol (celého vybraného vzorku) tvoří přílohu č. 2. Odpovědi jednotlivých respondentů škol jsou zaznamenány v přílohách č. 3 – 19. Při zpracování dat bylo použito následující značení:

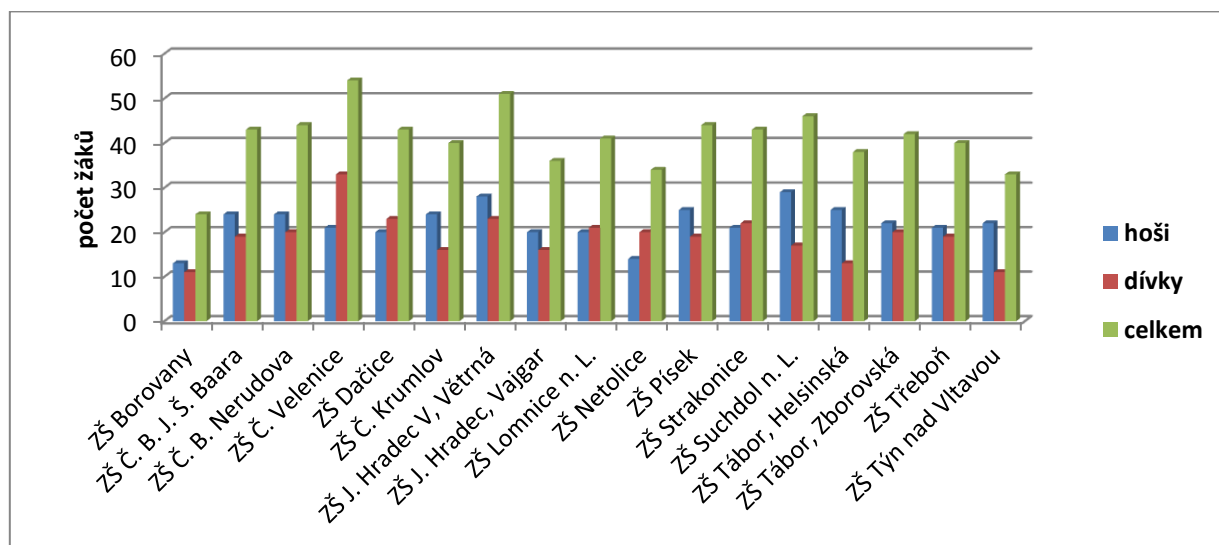
- pro určení pohlaví jsou hoši značeni symbolem 1, dívky symbolem 0
- jednotlivé odpovědi do tabulek zaznamenány symbolem 1 – ANO, 0 - NE

U souhrnných výsledků jsou zpracovány základní statistické ukazatele – průměr, maximum, minimum, směrodatná odchylka. Výzkumný soubor tvoří 17 škol z Jihočeského kraje, byli osloveni žáci ze 7. – 9. ročníku, celkem byla získána data od žáků z 33 tříd základních škol, od 696 dětí. Z celkového počtu je 373 chlapců a 323 dívek. V každé škole průměrně bylo osloveno 41 respondentů.

Tabulka: Počet respondentů z jednotlivých škol

	ZŠ Borovany	ZŠ Č. B. J. Š. Baara	ZŠ Č. B. Nerudova	ZŠ Č. Velenice	ZŠ Dačice	ZŠ Č. Krumlov	ZŠ J. Hradec V, Větrná	ZŠ J. Hradec, Vajgar	ZŠ Lomnice n. L.	ZŠ Netolice	ZŠ Písek	ZŠ Strakonice	ZŠ Suchdol n. L.	ZŠ Tábor, Helsinská	ZŠ Tábor, Zborovská	ZŠ Třeboň	ZŠ Týn nad Vltavou	Celkem
hoši	13	24	24	21	20	24	28	20	20	14	25	21	29	25	22	21	22	373
dívky	11	19	20	33	23	16	23	16	21	20	19	22	17	13	20	19	11	323
celkem	24	43	44	54	43	40	51	36	41	34	44	43	46	38	42	40	33	696

Graf: Počet respondentů z jednotlivých škol

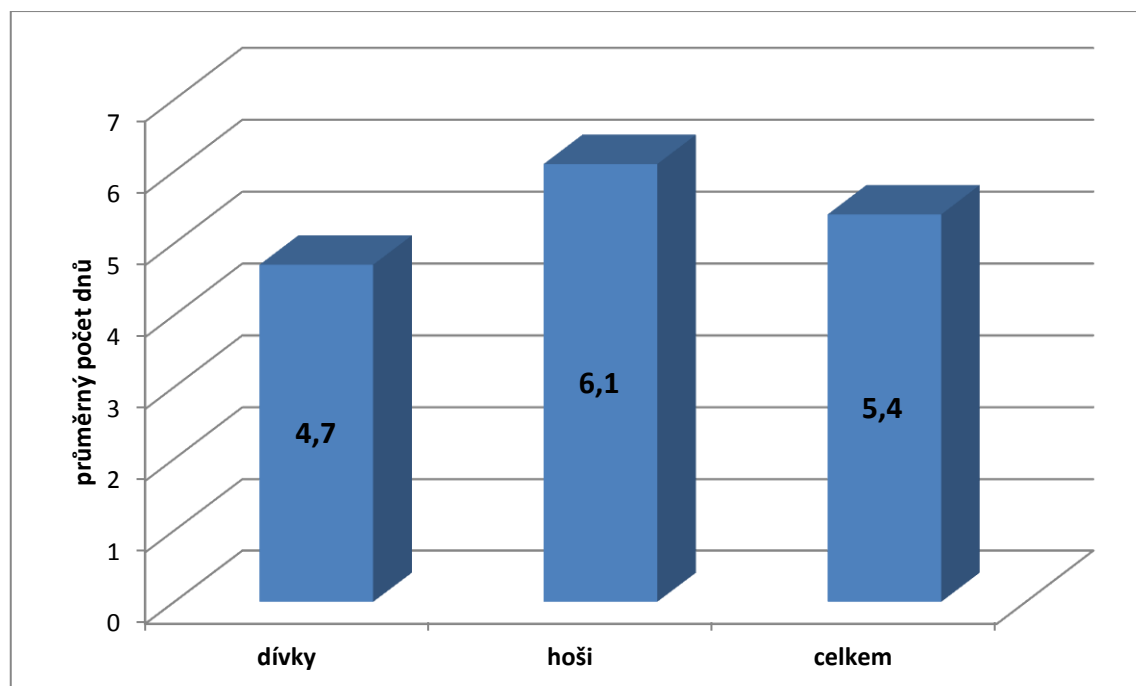
5.1 Celkové výsledky

5.1.1 Vyhodnocení otázky č. 1

Kolik dní jsi strávil/a v zimě 2010-2011 na horách?

Oslovení žáci strávili na horách v zimě 2010-2011 průměrně 5,4 dne, všechny dívky z vybraného souboru průměrně 4,7 dne a hoši téhož souboru respondentů průměrně 6,1 dne. To ovšem neznamená, že každý žák jezdí na hory. Věkové rozmezí respondentů je 12 – 16 let. S nástupem puberty se mění zájmy dětí. U dívek mezi 12 – 13 rokem klesá zájem o sport, u chlapců je to později - mezi 14 – 15 rokem. To vysvětluje vyšší počet dnů strávených na horách u chlapců. Minimální průměrný počet dnů strávených na horách vykazuje ZŠ Lomnice nad Lužnicí – 2,9 dne, naopak maximum ZŠ České Budějovice, Nerudova - 9,8 dne. Směrodatná odchylka je 2,01. To je hodnota malá a vypovídá o tom, že odpovědi jednotlivých škol jsou si navzájem podobné.

Graf: Průměrný počet dnů strávených v zimě 2010-2011 na horách

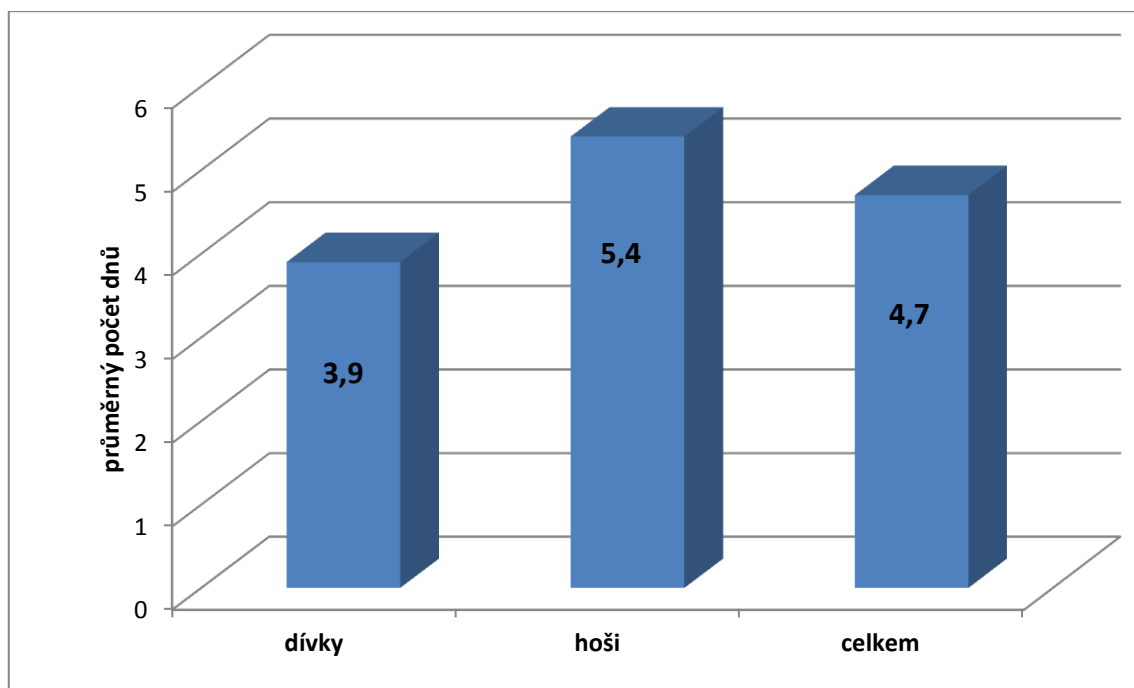

5.1.2 Vyhodnocení otázky č. 2

Kolik dní plánuješ letos strávit (zima 2011-2012) na horách?

V letošním roce plánují žáci základních škol strávit průměrně 4,7 dne na horách, dívky průměrně 3,9 dne a hoši průměrně 5,4 dne. Průměrný věk respondentů je 13,9 let. V tomto věku ztrácí děvčata zájem o sport, u chlapců se nezájem o sport začíná projevovat kolem patnáctého roku. Proto dívky strávily na horách průměrně méně dní než hoši. Minimum (nejméně dnů) vykazují data ze ZŠ Borovany, její žáci plánují strávit průměrně 1,9 dne na horách, maximální hodnotu má ZŠ České Budějovice J. Š. Baara – průměrně 8,2 dne plánují její žáci strávit na horách. Směrodatná odchylka je 1,53, což je hodnota malá a vypovídá o tom, že prvky souboru jsou si blízké.

Graf: Průměrný počet dnů strávených na horách v roce 2011-2012

5.1.3 Vyhodnocení otázky č. 3

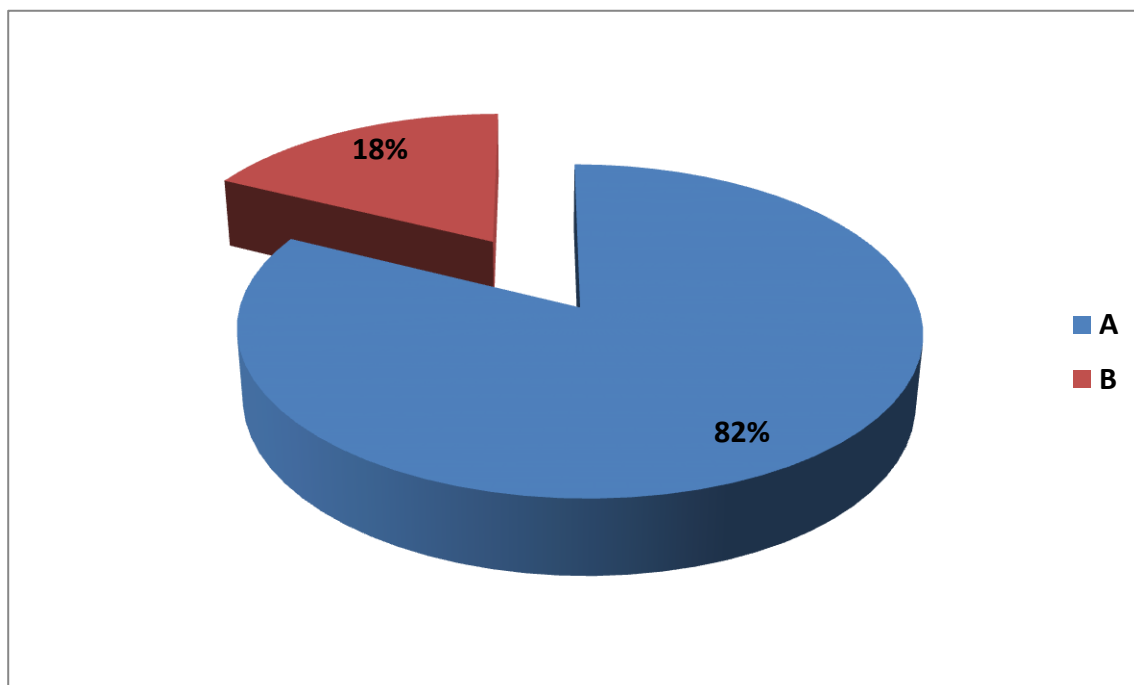
Organizuje tvoje škola zimní kurzy?

a) ano

b) ne

Z vybraného vzorku škol organizuje 18% škol zimní kurzy jednou za 2 až 3 roky. Všechny školy zimní kurzy žákům nabízejí, ale z důvodu malého počtu přihlášených se nemohou uskutečnit. Kurzy se pak konají jedenkrát za dva až tři roky. Většina oslovených škol, celkem 82% oslovených, organizuje zimní kurzy pravidelně každý rok. Mezi 18 % škol, které neorganizují zimní kurzy pravidelně, jsou školy vesnické i městské, malé i velké. Nelze tedy vyslovit paušální závěr. Velkou roli při získávání žáků pro výuku lyžování a snowboardingu je správná motivace dětí učitelem. Při menším zájmu žáků je nutné hledat alternativní řešení (domluva se školami v sousedství, zajištění menšího autobusu, vyhledávání a získávání sponzorů).

Graf: Organizace zimních kurzů školami

5.1.4 Vyhodnocení otázky č. 4

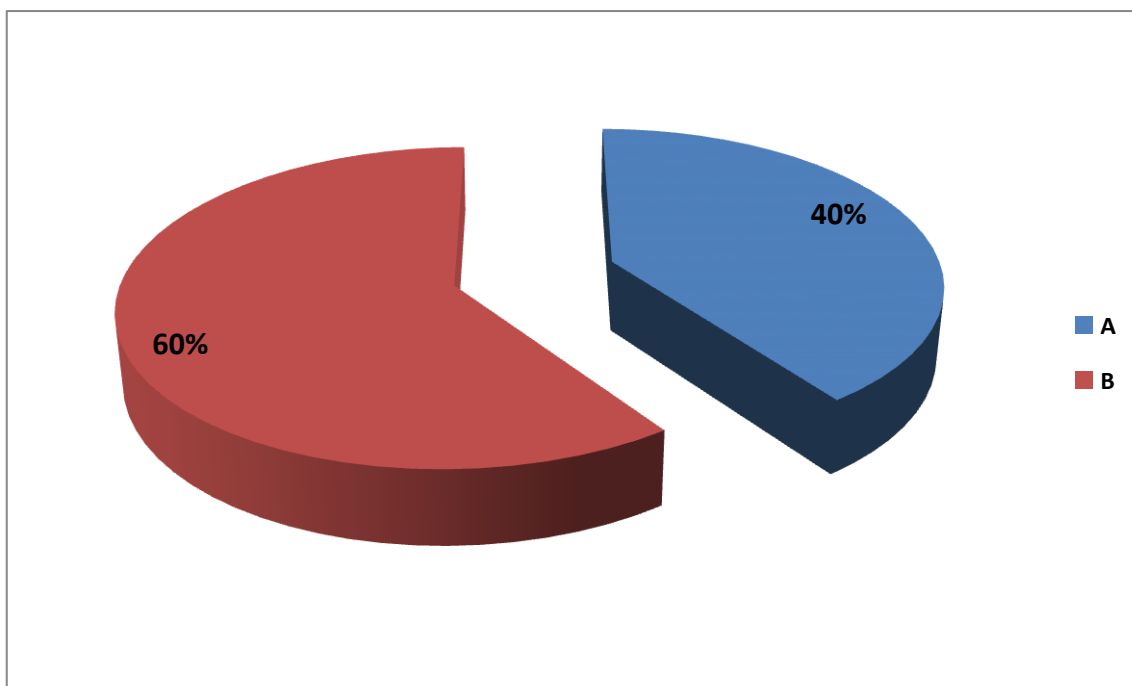
Můžeš se rozhodnout, zda budeš na školním kurzu lyžovat či snowboardovat?

a) ano

b) ne

Na zimních kurzech převažuje výuka lyžování. Všechny školy z výzkumného souboru nabízejí výuku lyžování. Na 60% oslovených škol je nabízena žákům pouze výuka lyžování, žáci se nemohou rozhodnout, zda budou lyžovat či snowboardovat. Z vybraného vzorku škol jich 40% nabízí i výuku snowboardingu. Zpravidla jsou to školy, kde má některý z učitelů osvědčení instruktora snowboardingu. Pokud není výuka zajištěna instruktory z řad učitelů dané školy, bývá nasmlouvána přímo v horském středisku. Tomu se zpravidla brání nejen vedení školy ale i rodiče. Zvyšuje se finanční náročnost kurzu o plat externího instruktora, který se rozpočítá mezi žáky. Nadšení žáků o výuku moderního sportu je automaticky tlumeno absencí instruktorů snowboardu na školách.

Graf: Nabídka výuky lyžování a snowboardingu

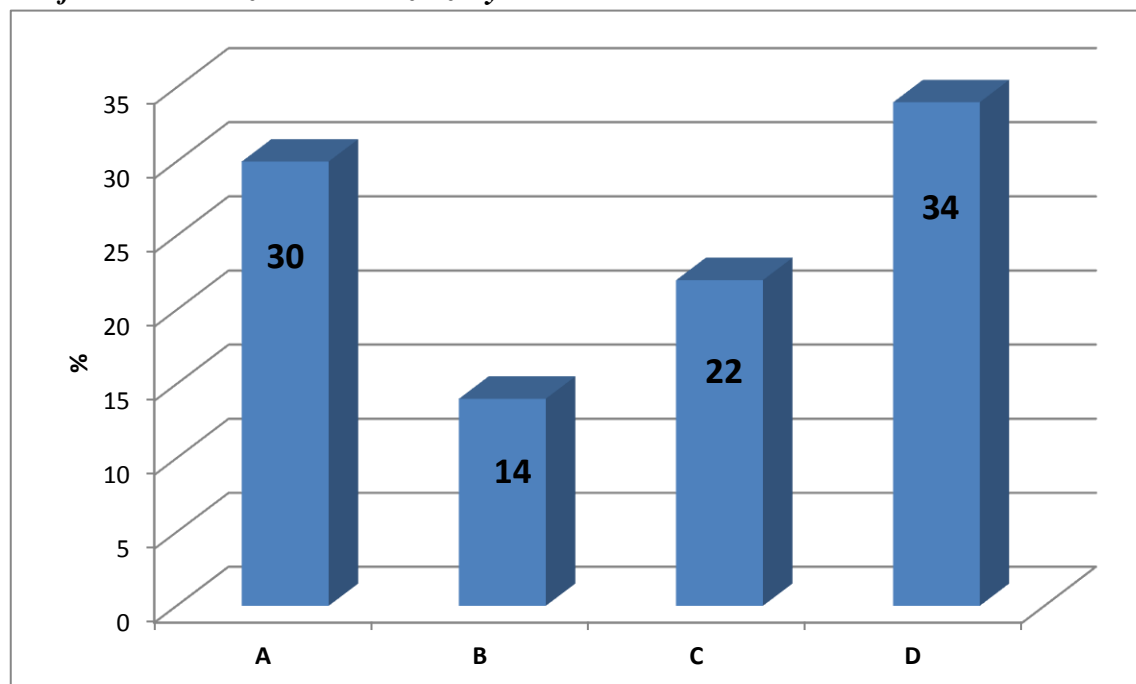
5.1.5 Vyhodnocení otázky č. 5

Co se ti na zimním kurzu nejvíce líbilo:

- a) jízda na lyžích
- b) jízda snowboardu
- c) společenské večery
- d) jiné.....

Z celkového počtu 696 oslovených žáků se na zimním kurzu 30% dětí nejvíce líbila jízda na lyžích. Všichni respondenti mohou při zimních kurzech lyžovat, proto je základem pro procentuální zastoupení celý výzkumný soubor, tedy počet 696 žáků. Společenské večery se nejvíce líbily 22 % žáků z celkového počtu 696 oslovených respondentů. Odpověď d) jiné... zaškrtno 34% všech respondentů. Nejčastěji zde byla doplňována odpověď „na kurzu jsem nebyl“. Jízdu na snowboardu označilo 14% z celkového vzorku respondentů. Žáci, kteří si mohou vybrat mezi lyžováním a snowboardem, jsou na 40% oslovených škol. Jejich seznam je znám a tudíž je jasný i celkový počet žáků, kteří mohou hodnotit oblibu obou zimních sportů. Celkem je to 303 žáků. Zvážíme-li, že z počtu 696 dětí pouze 303 žáků si může vybrat mezi lyžováním a snowboardem, pak se hodnota výrazně změní. Snowboard nejvíce zaujal 33% žáků z celkového počtu 303 dětí.

Graf: Hodnocení zimních kurzů žáky

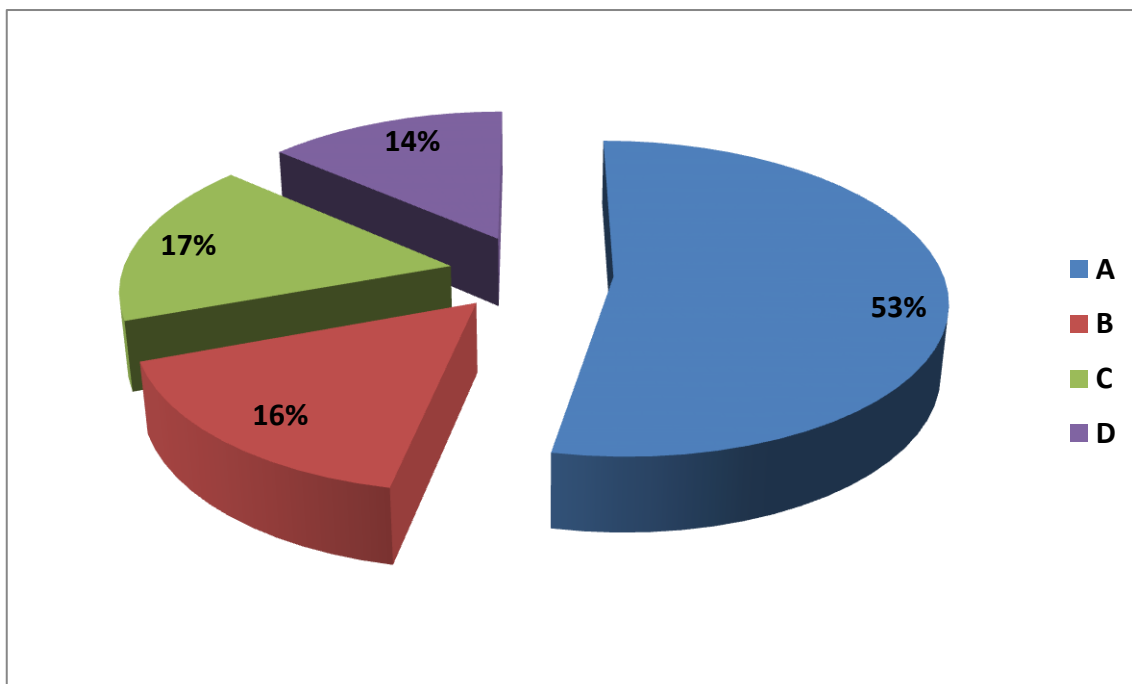
5.1.6 Vyhodnocení otázky č. 6

Umiš jezdit na lyžích?

- a) ano
- b) ano, ale na černé sjezdovce mám problémy
- c) ne, ale chtěl bych se naučit jezdit na lyžích
- d) ne a nechci se učit jezdit na lyžích

Převážná část žáků umí lyžovat. Celkem 69% všech respondentů umí jezdit na lyžích, dle vlastního hodnocení respondentů 53% žáků umí lyžovat, 16% žáků má problémy na černé sjezdovce. Lyžovat neumí 31% všech žáků. Menší část z nich, 14% žáků, se ani nechce učit lyžovat. Dalších 17% respondentů, kteří neumějí lyžovat, by se tomu chtělo naučit. Ze získaných dat vyplývá, že ze čtyř nabízených odpovědí nejvíce žáků označilo nabídku a) – 53% respondentů umí lyžovat. Získané výsledky korespondují se skutečností, že všechny školy nabízejí na zimních kurzech výuku lyžování. Mnoho žáků umí lyžovat již od dětství, nemalý vliv na to má i skutečnost, že většina rodičů umí lyžovat.

Graf: Jak umí žáci lyžovat

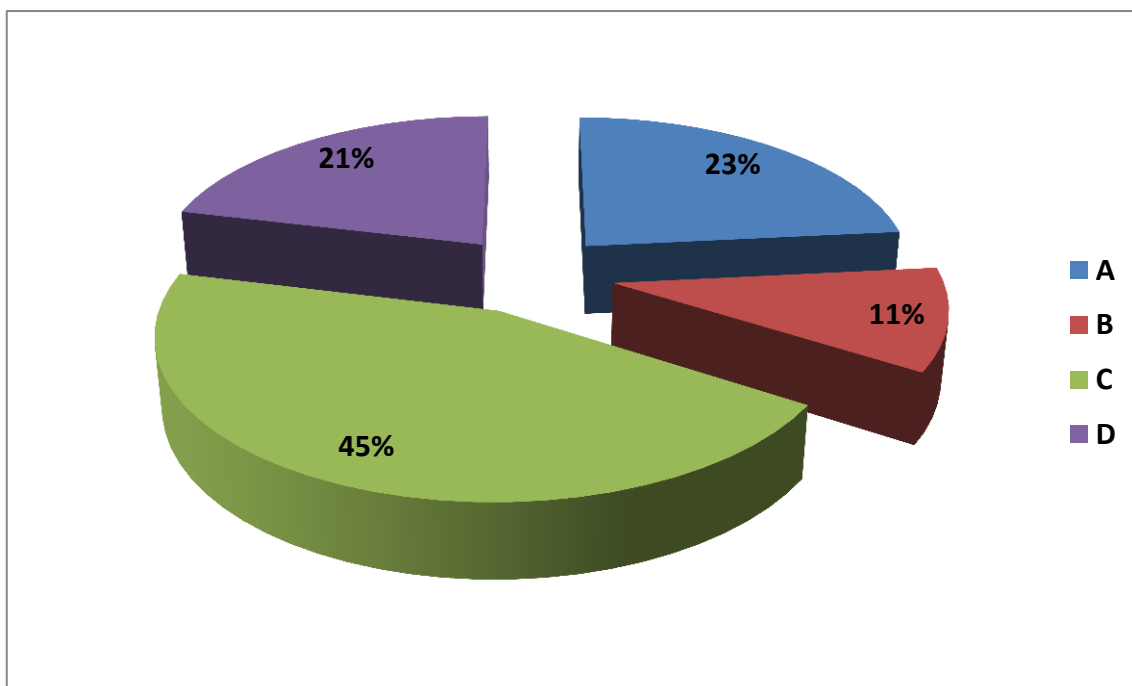
5.1.7 Vyhodnocení otázky č. 7

Umiš jezdit na snowboardu?

- a) ano
- b) ano, ale na vleku mám problémy
- c) ne, ale chtěl bych se naučit jezdit na snowboardu
- d) ne a nechci se učit jezdit na snowboardu

Celkem 34% všech respondentů umí jezdit na snowboardu. Dle vlastního hodnocení žáků 23% jich umí dobře snowboardovat, 11% dětí má problémy na černé sjezdovce. Snowboardistů je méně než polovina v porovnání s lyžaři. I tento výsledek je v relaci s tím, že pouze 40% škol z výzkumného vzorku nabízí i výuku snowboardingu. Jezdit na snowboardu neumí 66% všech žáků. Více než dvě třetiny z nich, 45% žáků se ale chce učit snowboardovat. Pouze jedna třetina z nich, tedy 21% respondentů, kteří neumějí jezdit na snowboardu, nemají ani zájem na snowboardu se učit. Ze získaných dat vyplývá, že na tuto otázku nejvíce respondentů označilo odpověď c) neumí jezdit na snowboardu, ale chtěli by se to naučit. Tento výsledek potvrzuje domněnku, že děti a mládež Jihočeského kraje mají o výuku snowboardingu zájem, ale ta bohužel není školami nabízena.

Graf: Jak umí žáci snowboardovat

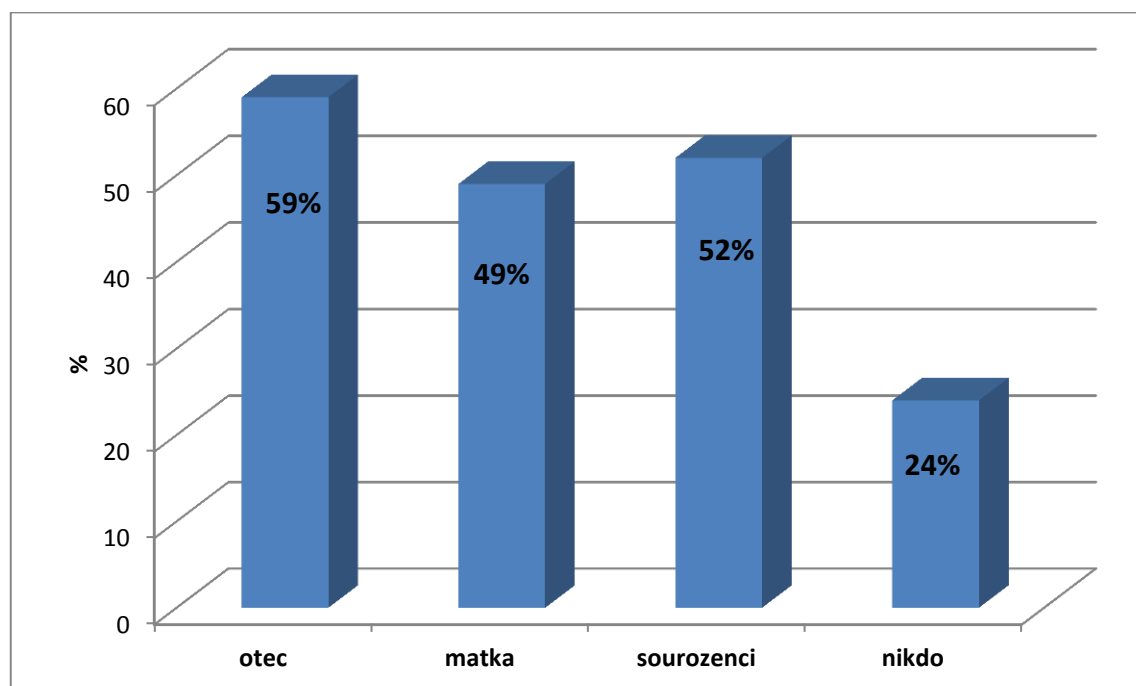

5.1.8 Vyhodnocení otázky č. 8

Kdo z tvé rodiny (otec, matka, sourozenec) umí jezdit na lyžích?

Není překvapivé, že pouze 24% všech oslovených žáků je z rodiny, kde nikdo neumí lyžovat. Dotazovaní žáci označili všechny členy rodiny téměř shodně. V rodinách všech respondentů umí lyžovat 59% otců, 49% matek a 52% sourozenců. Získaná data potvrzují hypotézu, že lyžování je tradiční zimní sport, který se těší velké oblibě. V 76% rodin dětí vybraného vzorku lyžuje alespoň některý člen, zpravidla však lyžuje celá rodina. Pro grafické znázornění bylo nutné použít sloupcový diagram, protože respondenti mohli v této otázce označit více odpovědí. Proto celkové výsledky vyjádřené v procentech pak dohromady dávají více než 100% a nelze je zobrazit pomocí výšečového grafu. Ten automaticky přepočítává jednotlivé výseče tak, aby celkem tvořily 100%.

Graf: Kdo z rodiny umí lyžovat

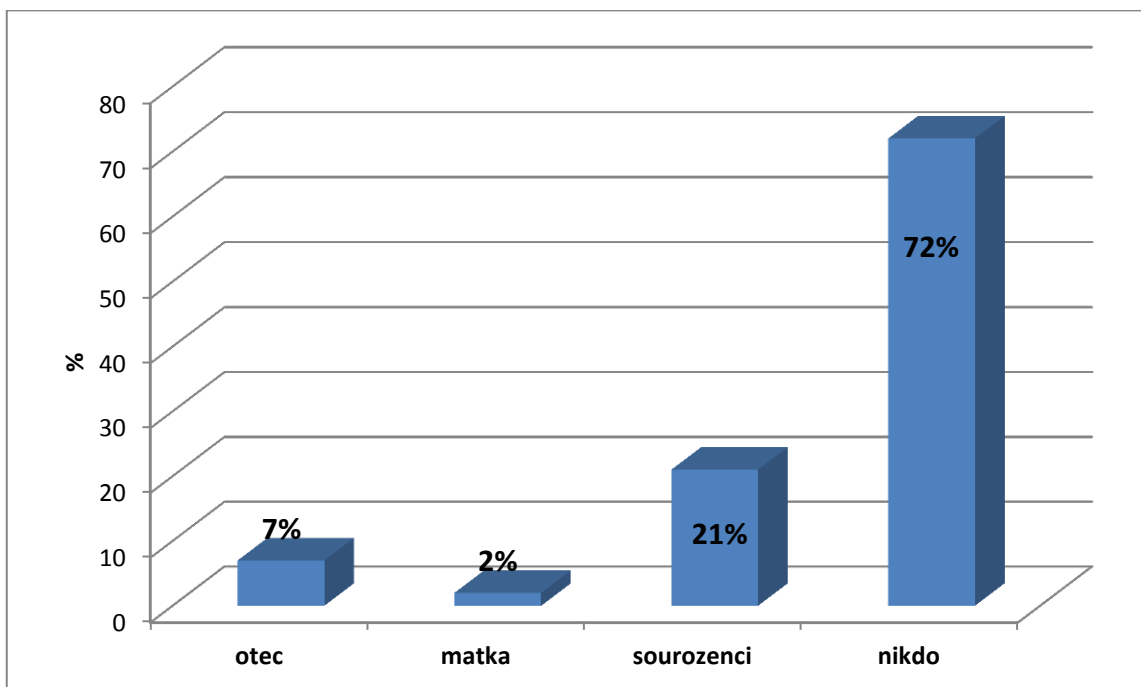

5.1.9 Vyhodnocení otázky č. 9

Kdo z tvé rodiny umí jezdit na snowboardu?

Ve zkoumaném vzorku je 72% všech žáků z rodiny, kde nikdo neumí jezdit na snowboardu. Nejčastěji umí snowboardovat sourozenec – celkem v 21% rodin oslovených žáků. V rodinách respondentů umí snowboardovat 7% otců a pouze 2% matek. Získaná data dokumentují, že rozšíření snowboardingu v porovnání s lyžováním je menší. V 76% rodin umí někdo lyžovat a pouze v 24% rodin oslovených žáků nikdo lyžuje. Zatímco v 28% rodin respondentů umí některý z členů jezdit na snowboardu a v 72% rodin neumí snowboardovat nikdo. Respondenti mohli v této otázce označit více odpovědí. Proto stejně jako v předchozí otázce bylo nutné pro grafické znázornění získaných výsledků použít sloupcový graf.

Graf: Kdo z rodiny umí jezdit na snowboardu

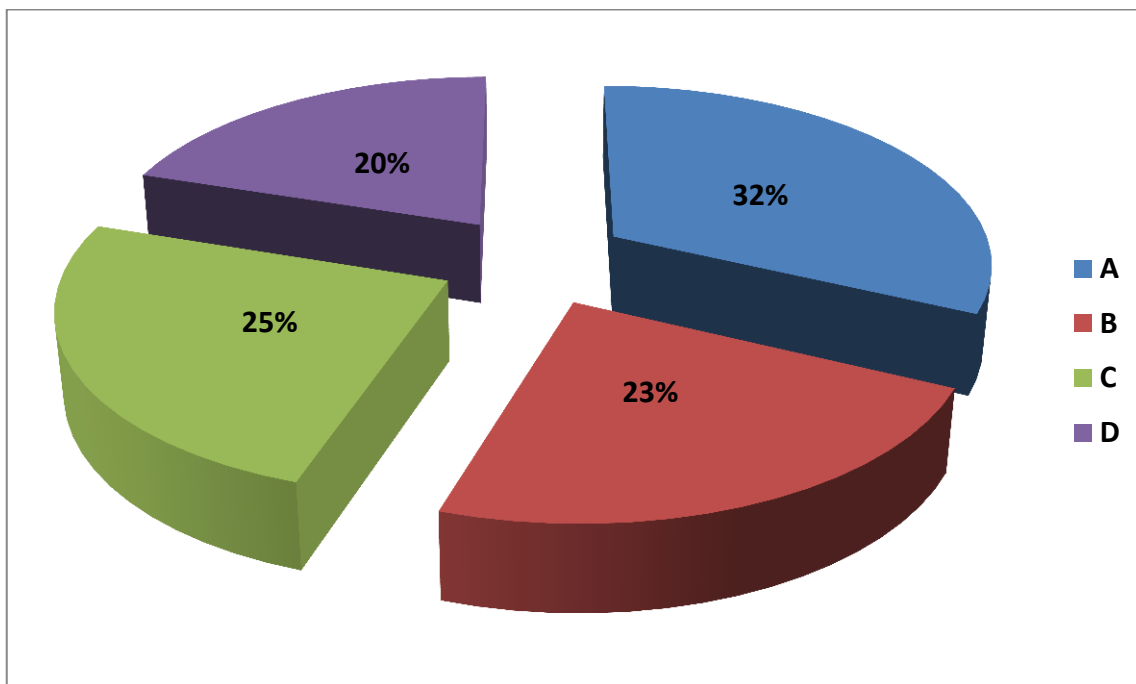
5.1.10 Vyhodnocení otázky č. 10

Ze zimních sportů preferuješ:

- a) lyžování
- b) snowboard
- c) oba sporty jsou pro mne na stejné úrovni
- d) žádný

Lyžování preferuje 32% všech respondentů. Snowboarding upřednostňuje 23% žáků. Celkem pro 25% oslovených dětí je lyžování i snowboarding na stejné úrovni. Odpověď d) žádný označilo 20% oslovených žáků. Důvody těchto výsledků jsou patrné z předchozích otázek. Na zimních kurzech, kde byla nabízena výuka lyžování i snowboardingu, pak obliba obou sportů je zhruba na stejné úrovni – lyžování 30%, snowboarding 33%. Lyžování preferuje 32% dětí z oslovených škol Jihočeského kraje a dalších 25% žáků má lyžování i snowboarding na stejné úrovni. Celkem tedy 57% dětí preferuje lyžování. Snowboarding preferuje 23% dětí z vybraného vzorku a u dalších 25% žáků jsou oba jmenované zimní sporty na stejné úrovni. Celkem tedy snowboarding preferuje 48% dětí z oslovených škol Jihočeského kraje. Výsledek poukazuje na fakt, že snowboarding je mladý sport, kterému se rodiče v mládí nevěnovali.

Graf: Preference zimních sportů mezi dětmi

5.2 Výsledky jednotlivých škol

5.2.1 Vyhodnocení otázky č. 1

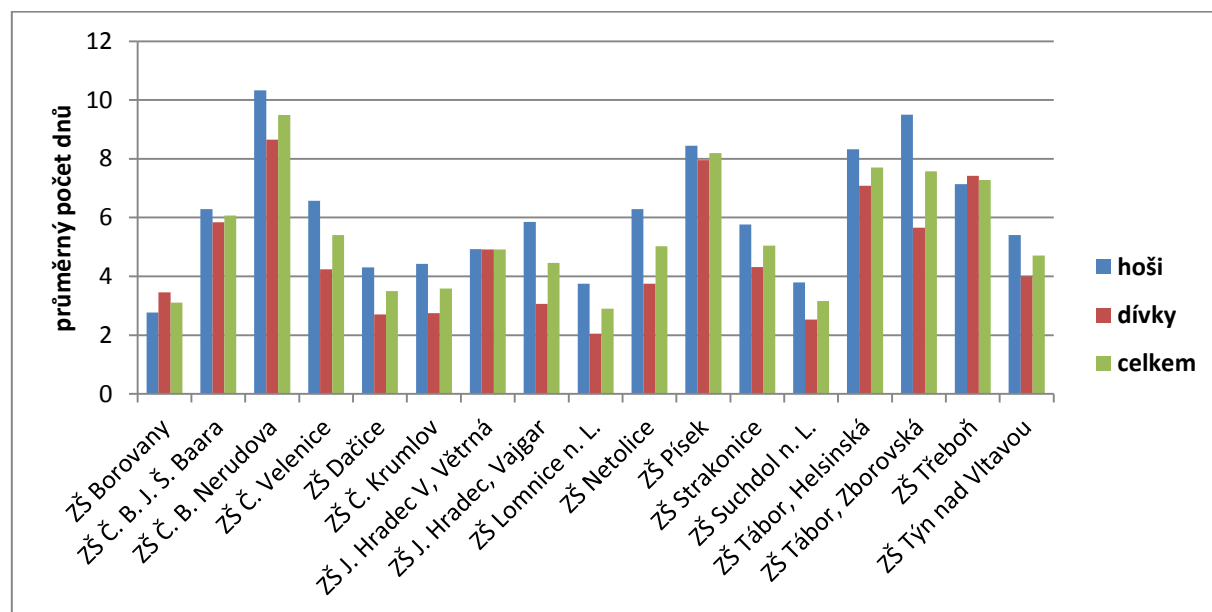
Kolik dní jsi strávil/a v zimě 2010-2011 na horách?

Nejvíce dnů na horách strávili žáci škol z velkých měst - Českých Budějovic, Písku a Tábora. Nejvíce dnů (průměrně 9,5) na horách strávili žáci ZŠ České Budějovice Nerudova. Ve většině škol (v 15 ze 17 oslovených) strávili hoši více dnů na horách než děvčata. Nejméně dnů strávili na horách žáci z menších škol (Borovany, Lomnice nad Lužnicí, Suchdol nad Lužnicí, Dačice). Nejméně dnů (průměrně 2,9) na horách strávili žáci ZŠ Lomnice nad Lužnicí.

Tabulka: Průměrný počet dní strávených žáky ZŠ v zimě 2010-2011 na horách

	ZŠ Borovany	ZŠ Č. B. J. Š. Baara	ZŠ Č. B. Nerudova	ZŠ Č. Velenice	ZŠ Dačice	ZŠ Č. Krumlov	ZŠ J. Hradec V, Větrná	ZŠ J. Hradec, Vajgar	ZŠ Lomnice n. L.	ZŠ Netolice	ZŠ Písek	ZŠ Strakonice	ZŠ Suchdol n. L.	ZŠ Tábor, Helsinská	ZŠ Tábor, Zborovská	ZŠ Třeboň	ZŠ Týn nad Vltavou	Průměr v %
hoši	2,8	6,3	10,3	6,6	4,3	4,4	4,9	5,9	3,8	6,3	8,4	5,8	3,8	8,3	9,5	7,2	5,4	6,1
dívky	3,4	5,8	8,7	4,2	2,7	2,8	4,9	3,1	2,1	3,8	8,0	4,3	2,5	7,1	5,7	7,4	4,0	4,7
celkem	3,1	6,1	9,5	5,4	3,5	3,6	4,9	4,5	2,9	5,0	8,2	5,0	3,2	7,7	7,6	7,3	4,7	5,4

Graf: Průměrný počet dnů strávených žáky ZŠ v zimě 2010-2011 na horách

5.2.2 Vyhodnocení otázky č. 2

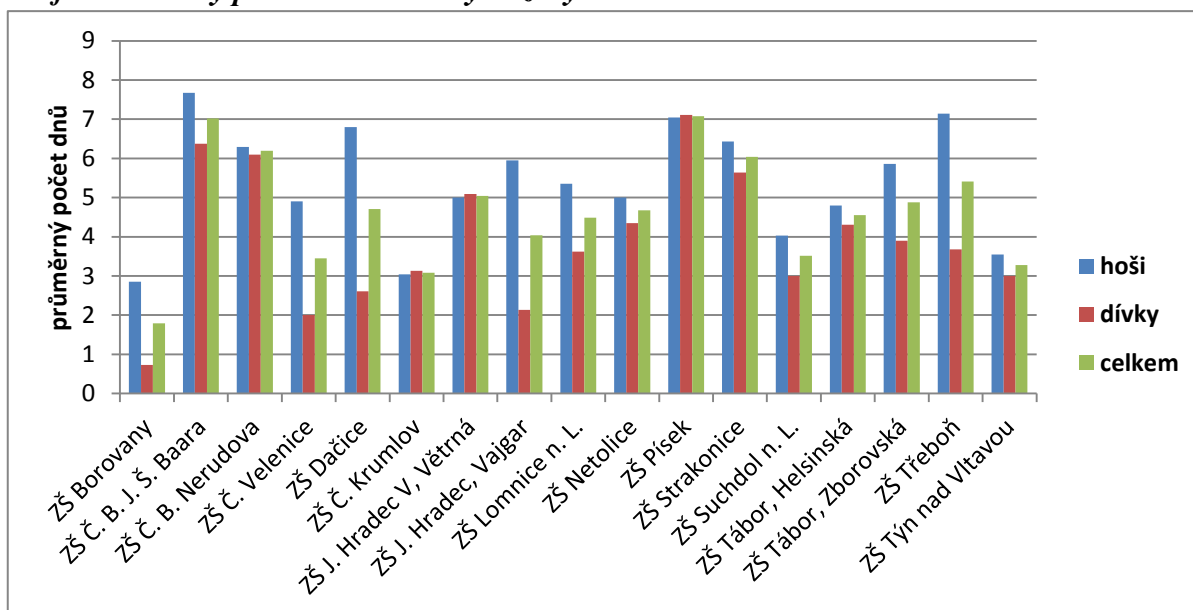
Kolik dní plánuješ letos (zima 2011-2012) strávit na horách?

Nejvíce dnů na horách plánují strávit opět žáci škol z velkých měst - Českých Budějovic, Písku a Tábora. Nejvíce dnů (průměrně 7,1) na horách stráví žáci Základní školy Písek. Na většině škol (14 ze 17 oslovených) stráví na horách více dnů hoši. Nejméně dnů stráví na horách žáci z menších škol (Borovany, Lomnice nad Lužnicí, Suchdol nad Lužnicí, Dačice). Nejméně dnů (průměrně 1,9) na horách plánují strávit žáci ZŠ Borovany. Většina žáků strávila více dnů na horách v loňském roce, než plánují letos. Porovnáním získaných dat na otázku č. 1 a č. 2 lze konstatovat, že děti Jihočeského kraje stráví průměrně 5 dnů na horách. Více dnů na horách v průměru stráví hoši téměř 6 dnů, dívky pak 4 dny.

Tabulka: Průměrný počet dnů strávených žáky ZŠ letos na horách

	ZŠ Borovany	ZŠ Č. B. J. Š. Baara	ZŠ Č. B. Nerudova	ZŠ Č. Velenice	ZŠ Dačice	ZŠ Č. Krumlov	ZŠ J. Hradec V, Větrná	ZŠ J. Hradec, Vajgar	ZŠ Lomnice n. L.	ZŠ Netolice	ZŠ Písek	ZŠ Strakonice	ZŠ Suchdol n. L.	ZŠ Tábor, Helsinská	ZŠ Tábor, Zborovská	ZŠ Třeboň	ZŠ Týn nad Vltavou	Průměr v %
hoši	2,9	7,7	6,3	4,9	6,8	3,0	5,0	6,0	5,4	5,0	7,0	6,4	4,0	4,8	5,9	7,1	3,6	5,4
dívky	0,7	6,4	6,1	2,0	2,6	3,1	5,1	2,1	3,6	4,4	7,1	5,6	3,0	4,3	3,9	3,7	3,0	3,9
celkem	1,8	7,0	6,2	3,5	4,7	3,1	5,0	4,0	4,5	4,7	7,1	6,0	3,5	4,6	4,9	5,4	3,3	4,7

Graf: Průměrný počet dnů strávených žáky ZŠ na horách v roce 2011-2012

5.2.3 Vyhodnocení otázky č. 3

Organizuje tvoje škola zimní kurzy?

a) ano

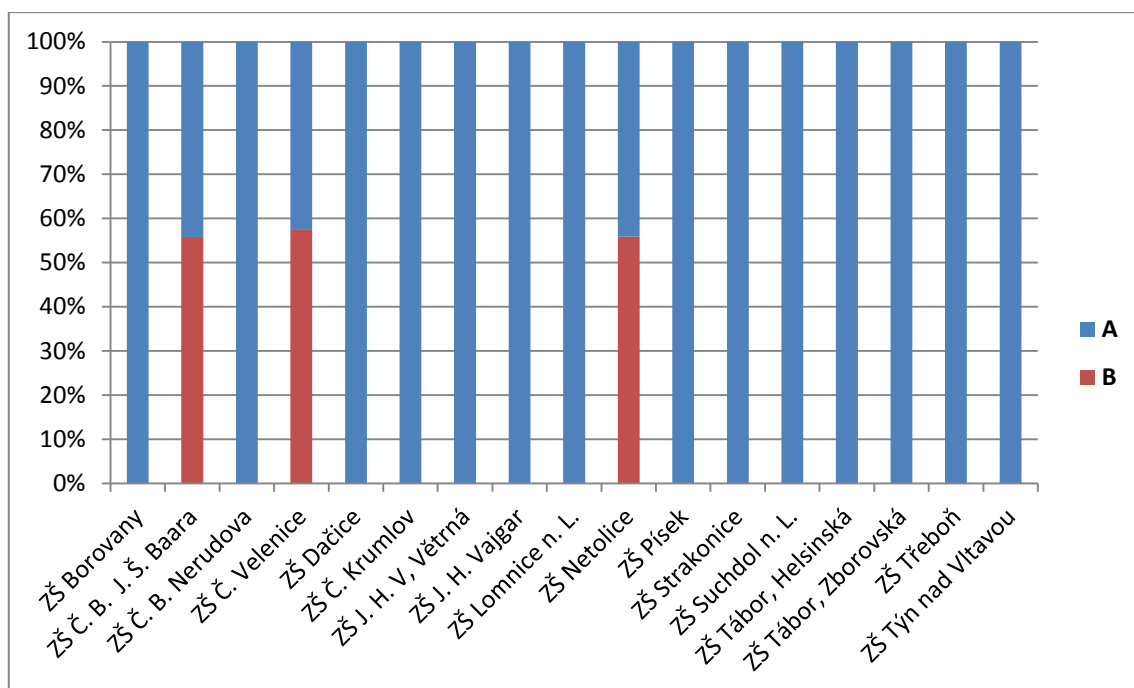
b) ne

Ze zkoumaného vzorku 17 základních škol pouze 3 školy neorganizují zimní kurzy pravidelně, ale podle zájmu žáků zpravidla jednou za dva až tři roky. Tomu odpovídají i odpovědi žáků ze zmíněných tří škol – starší žáci byli na kurzu vlani, označili odpověď a) organizuje. Letos se kurz nekonal, proto mladší žáci, kteří ještě na kurzu nebyli, označili odpověď b) neorganizuje.

Tabulka: Organizace zimních kurzů školou (v procentech)

	ZŠ Borovany	ZŠ Č. B. J. Š. Baara	ZŠ Č. B. Nerudova	ZŠ Č. Velenice	ZŠ Dačice	ZŠ Č. Krumlov	ZŠ J. Hradec V, Větrná	ZŠ J. Hradec, Vajgar	ZŠ Lomnice n. L.	ZŠ Netolice	ZŠ Písek	ZŠ Strakonice	ZŠ Suchdol n. L.	ZŠ Tábor, Helsinská	ZŠ Tábor, Zborovská	ZŠ Třeboň	ZŠ Týn nad Vltavou	Průměr v %
A	100	44	100	43	100	100	100	100	100	44	100	100	100	100	100	100	100	89
B	0	56	0	57	0	0	0	0	0	56	0	0	0	0	0	0	0	11

Graf: Organizace zimních kurzů školou

5.2.4 Vyhodnocení otázky č. 4

Můžeš se rozhodnout, zda budeš na školním kurzu lyžovat či snowboardovat?

a) ano

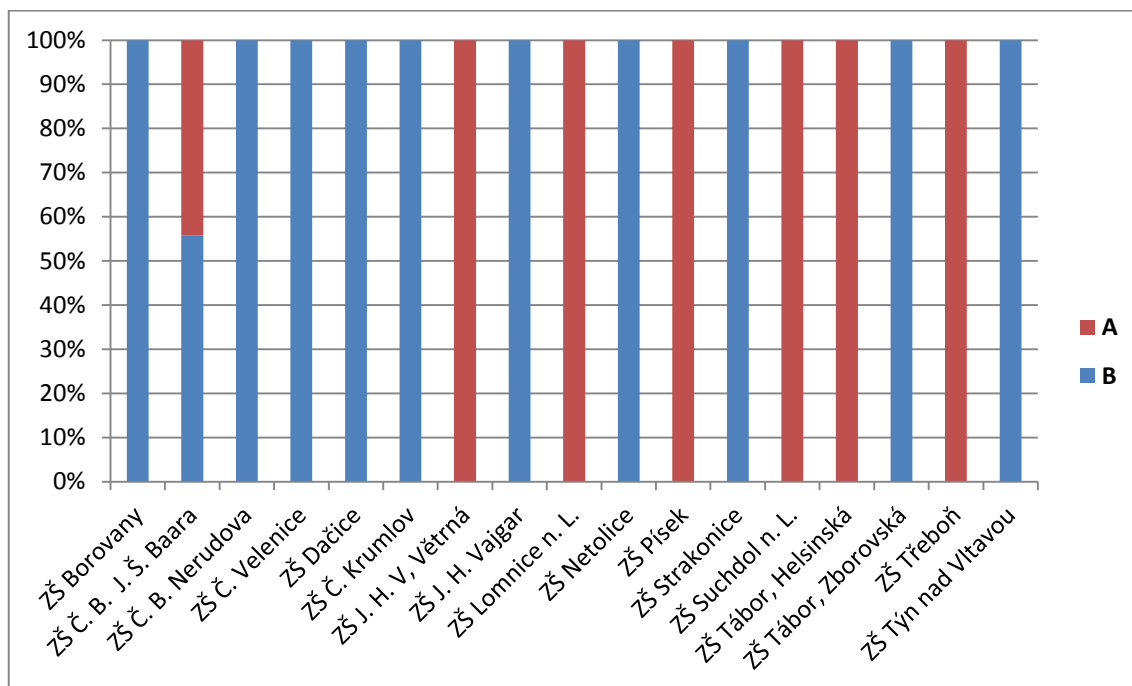
b) ne

Dle odpovědí žáků 40% škol, které organizují zimní kurzy, nabízí zároveň výuku lyžování i snowboardingu. Mezi nimi jsou školy velké městské i malé venkovské. Výuka snowboardingu je nabízena na školách, které mají instruktory snowboardingu. Na 10 školách ze 17 škol výzkumného vzorku se výuka snowboardingu vůbec nenabízí.

Tabulka: Nabídka výuky lyžování a snowboardingu (v procentech)

	ZŠ Borovany	ZŠ Č. B. J. Š. Baara	ZŠ Č. B. Nerudova	ZŠ Č. Velenice	ZŠ Dačice	ZŠ Č. Krumlov	ZŠ J. Hradec V, Větrná	ZŠ J. Hradec, Vajgar	ZŠ Lomnice n. L.	ZŠ Netolice	ZŠ Písek	ZŠ Strakonice	ZŠ Suchdol n. L.	ZŠ Tábor, Helsinská	ZŠ Tábor, Zborovská	ZŠ Třeboň	ZŠ Týn nad Vltavou	Průměr v %
A	0	44	0	0	0	0	100	0	100	0	100	0	100	100	0	100	0	40
B	100	56	100	100	100	100	0	100	0	100	0	100	0	0	100	0	100	60

Graf: Nabídka výuky snowboardingu

5.2.5 Vyhodnocení otázky č. 5

Co se ti na zimním kurzu nejvíce líbilo?

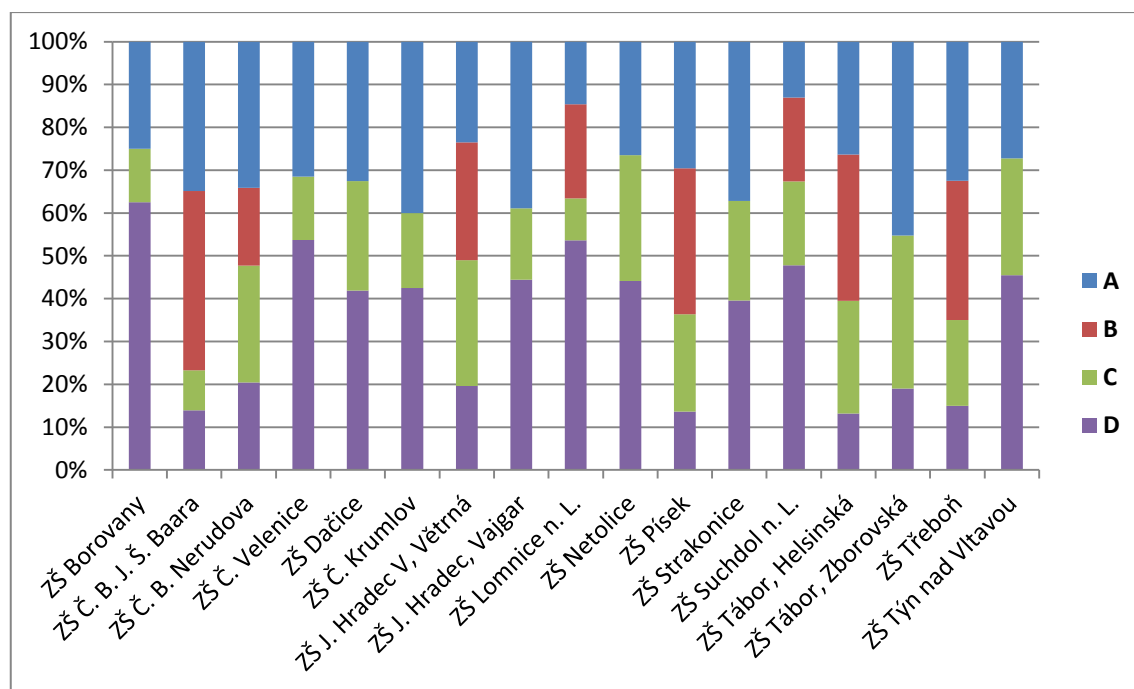
- a) jízda na lyžích
- b) jízda na snowboardu
- c) společenské večery
- d) jiné...

Jízda na lyžích oslovila na zimním kurzu 30% dětí ze zkoumaného vzorku 696 žáků. Což prezentuje 210 dětí, které tuto odpověď označily. Jízdu na snowboardu označilo 14% žáků z celkového vzorku respondentů. Pouze na 40% oslovených škol si mohou žáci vybrat mezi lyžováním a snowboardingem. Pak respondenti z 60% oslovených škol vůbec snowboarding neoznačili, protože na kurzu výuka neprobíhala. Protože víme, o které školy se jedná, snadno lze spočítat, že výběr mezi oběma sporty má 303 žáků. Zvážíme-li, že z počtu 696 dětí pouze 303 žáků si může vybrat mezi lyžováním a snowboardem, pak se hodnota odpovědi b) se výrazně změní. Z celkového počtu 303 dětí základních škol, které nabízejí výuku snowboardingu, 33% žáků nejvíce oceňovalo výuku snowboardingu. Ze vzorku dětí, které se mohou mezi lyžování a snowboardingem, je preferován více snowboarding. Je tedy alarmující, že téměř třetina žáků má kladný zájem o snowboarding a pouze čtyřicet procent jedinců se smí snowboardového vzdělání účastnit. A je pozitivní poznání, že pro děti, které si mohou vybrat jak lyžování, tak i snowboarding jsou oba sporty zájmově na stejné úrovni. Procentově téměř vyrovnané odpovědi týkající se oblíbenosti jízdy na lyžích a snowboardingu jsou v ZŠ Tábor, Helsinská a ZŠ Třeboň. Z vybraného vzorku žáků jich 22% označilo odpověď c) nejvíce se líbily společenské večery. Výsledek koresponduje s věkem žáků. A poukazuje na fakt, že zimní kurz není jenom trénink na svahu, ale i společenské večery jsou pro děti významnou společenskou a vzdělávací složkou každého kurzu. Oslovených 34% dětí označilo odpověď d) a doplnily většinou, že na kurzu nebyly. Více než polovina žáků dané školy označilo odpověď d) kurzu jsem se nezúčastnil v ZŠ Borovany, ZŠ České Velenice a ZŠ Lomnice nad Lužnicí. U těchto škol rovněž strávily děti nejméně dnů na horách.

Tabulka: Hodnocení zimních kurzů žáky (v procentech)

	ZŠ Borovany	ZŠ Č. B. J. Š. Baara	ZŠ Č. B. Nerudova	ZŠ Č. Velenice	ZŠ Dačice	ZŠ Č. Krumlov	ZŠ J. Hradec V, Větrná	ZŠ J. Hradec, Vajgar	ZŠ Lomnice n. L.	ZŠ Netolice	ZŠ Písek	ZŠ Strakonice	ZŠ Suchdol n. L.	ZŠ Tábor, Helsinská	ZŠ Tábor, Zborovská	ZŠ Třeboň	ZŠ Týn nad Vltavou	Průměr v %
A	25	35	34	31	32	40	23	39	15	27	30	37	13	26	45	32	27	30
B	0	42	18	0	0	0	28	0	22	0	34	0	20	34	0	33	0	14
C	13	9	27	15	26	18	29	17	10	29	23	23	20	27	36	20	27	22
D	62	14	21	54	42	42	20	44	53	44	13	40	47	13	19	15	46	34

Graf: Hodnocení zimních kurzů žáky

5.2.6 Vyhodnocení otázky č. 6

Umiš jezdit na lyžích?

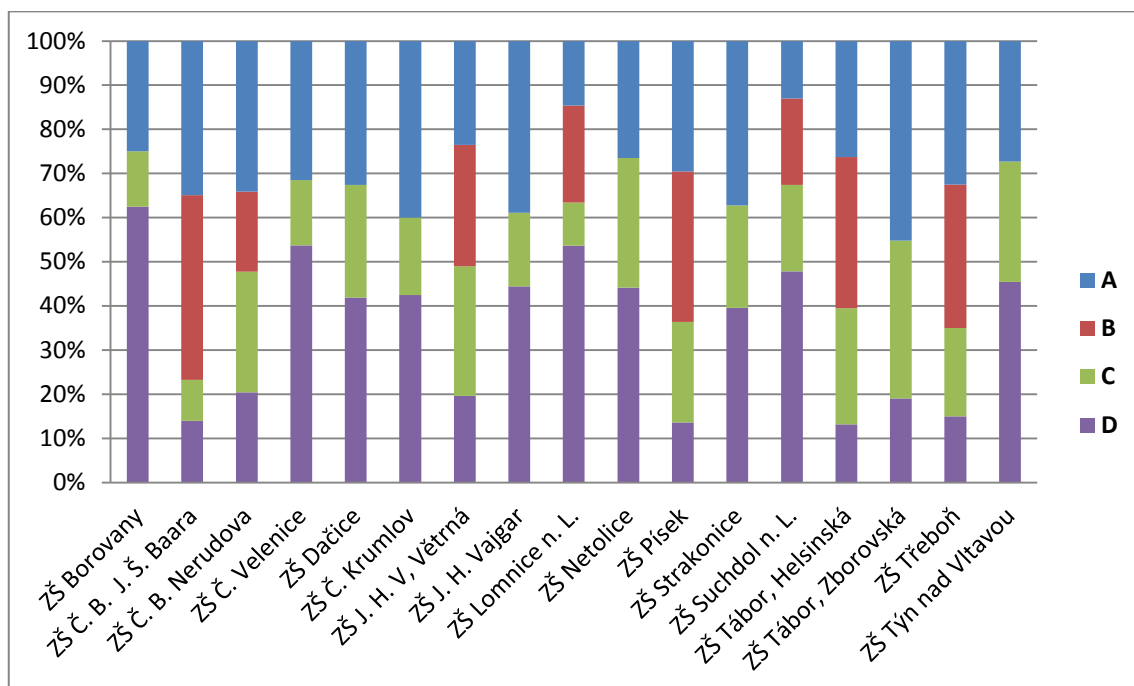
- a) ano
- b) ano, ale na černé sjezdovce mám problémy
- c) ne, ale chtěl bych se naučit jezdit na lyžích
- d) ne a nechci se učit jezdit na lyžích

Na základě sebraných dat lze konstatovat, že téměř 70% žáků umí lyžovat. Nejvíce dětí (téměř 71%) umí lyžovat v ZŠ Tábor, Helsinská. Téměř třetina žáků lyžovat neumí, ale více než polovina z nich (17 % žáků) by se ráda naučila lyžovat. Největší procento žáků, kteří neumějí lyžovat, ale rádi by se to naučili, je v ZŠ Borovany, ZŠ Lomnice nad Lužnicí a ZŠ Strakonice. Pouze 14% žáků neumí jezdit na lyžích a nemá zájem se naučit lyžovat. Nejméně žáků, kteří neumějí lyžovat a nemají zájem se to naučit, je na školách ve velkých městech – České Budějovice, Písek, Tábor. Nezájem dětí o lyžování zřejmě pramení ze skutečnosti, že žádný člen rodiny neumí lyžovat (viz přílohy č. 2 – 18) a zároveň rodina nejedí na hory. Více než dvě třetiny žáků, přesně 69%, z vybraného vzorku umí lyžovat, méně než jedna osmina, přesně 14%, nemá zájem se učit lyžovat.

Tabulka: Úroveň lyžování na jednotlivých školách (v procentech)

	ZŠ Borovany	ZŠ Č. B. J. Š. Baara	ZŠ Č. B. Nerudova	ZŠ Č. Velenice	ZŠ Dačice	ZŠ Č. Krumlov	ZŠ J. Hradec V, Větrná	ZŠ J. Hradec, Vajgar	ZŠ Lomnice n. L.	ZŠ Netolice	ZŠ Písek	ZŠ Strakonice	ZŠ Suchdol n. L.	ZŠ Tábor, Helsinská	ZŠ Tábor, Zborovská	ZŠ Třeboň	ZŠ Týn nad Vltavou	Průměr v %
A	33	58	57	35	58	60	65	45	29	62	64	33	50	71	69	65	46	53
B	4	30	25	24	16	5	12	22	7	17	25	21	7	18	7	10	18	16
C	38	5	13	26	14	13	10	14	44	9	9	35	22	5	10	8	21	17
D	25	7	5	15	12	22	13	19	20	12	2	11	21	6	14	17	15	14

Graf: Úroveň lyžování na jednotlivých školách

5.2.7 Vyhodnocení otázky č. 7

7. Umíš jezdit na snowboardu?

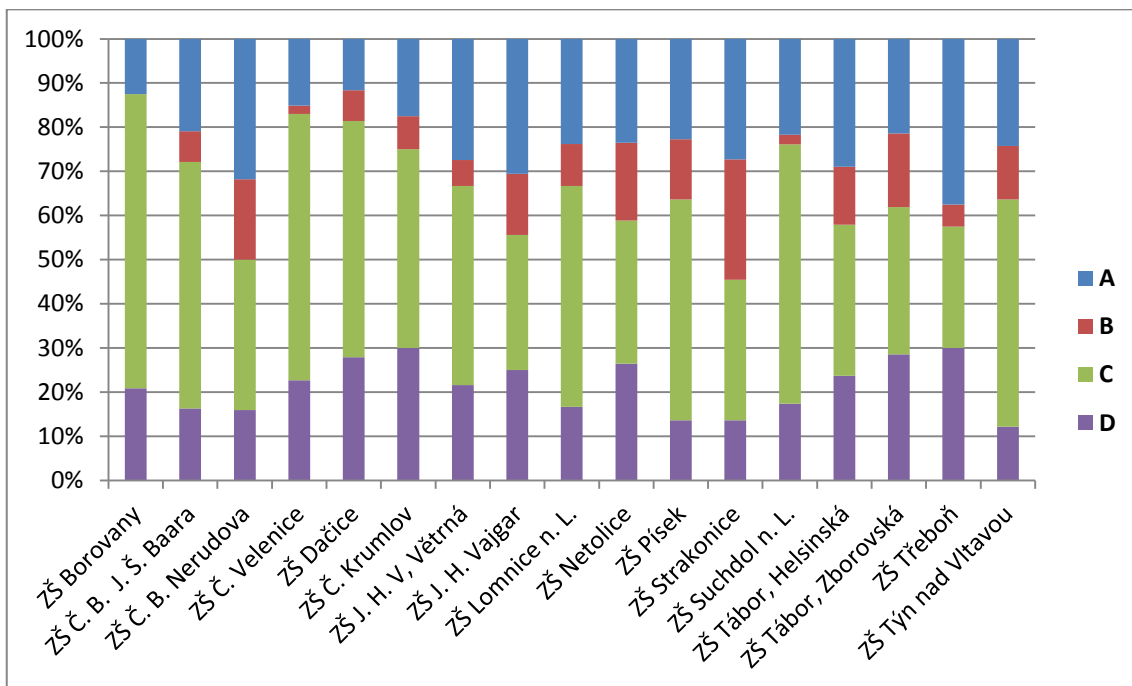
- a) ano
- b) ano, ale na vleku mám problémy
- c) ne, ale chtěl bych se naučit jezdit na snowboardu
- d) ne a nechci se učit jezdit na snowboardu

Z výzkumného vzorku umí 34% žáků jezdit na snowboardu, 23% žáků ovládá snowboarding bez problémů. Největší procento žáků, kteří umí snowboardovat, je v Třeboni, Táboře a Jindřichově Hradci. Nejméně dětí, které umějí snowboardovat, je v ZŠ Borovany, ZŠ Dačice a ZŠ České Velenice. Je jich méně než jedna pětina. Na snowboardu neumí jezdit 66% dětí. Dle zájmu je však můžeme rozdělit na dvě části. Ty, kteří neumějí jezdit na snowboardu, ale rádi by se naučili – 45% žáků z celého souboru. A ty, kteří neumějí jezdit na snowboardu a nemají zájem se to naučit – 21% všech oslovených žáků. Největší procento žáků, kteří neumějí snowboardovat, ale chtěli by se to naučit, je v ZŠ Borovany, ZŠ České Velenice a ZŠ Suchdol nad Lužnicí. Nejméně žáků, kteří neumějí snowboardovat a nemají zájem se to naučit, je na školách ve velkých městech – České Budějovice, Písek, Tábor. Třetina všech oslovených žáků, přesně 34%, umí jezdit na snowboardu. Lyžařů je 69%, takže snowboardistů je zhruba polovina oproti lyžařů. Jedna pětina všech dětí, přesně 21%, se nechce naučit snowboardovat.

Tabulka: Úroveň snowboardingu na jednotlivých školách (v procentech)

	ZŠ Borovany	ZŠ Č. B. J. Š. Baara	ZŠ Č. B. Nerudova	ZŠ Č. Velenice	ZŠ Dačice	ZŠ Č. Krumlov	ZŠ J. Hradec V, Větrná	ZŠ J. Hradec, Vajgar	ZŠ Lomnice n. L.	ZŠ Netolice	ZŠ Písek	ZŠ Strakonice	ZŠ Suchdol n. L.	ZŠ Tábor, Helsinská	ZŠ Tábor, Zborovská	ZŠ Třeboň	ZŠ Týn nad Vltavou	Průměr v %
A	13	21	32	15	12	17	27	30	22	23	23	26	22	29	21	37	24	23
B	0	7	18	2	7	8	6	14	10	18	14	27	2	13	17	5	12	11
C	66	56	34	61	53	45	45	31	51	32	50	33	59	34	33	28	52	45
D	21	16	16	22	28	30	22	25	17	27	13	14	17	24	29	30	12	21

Graf: Úroveň snowboardingu na jednotlivých školách

5.2.8 Vyhodnocení otázky č. 8

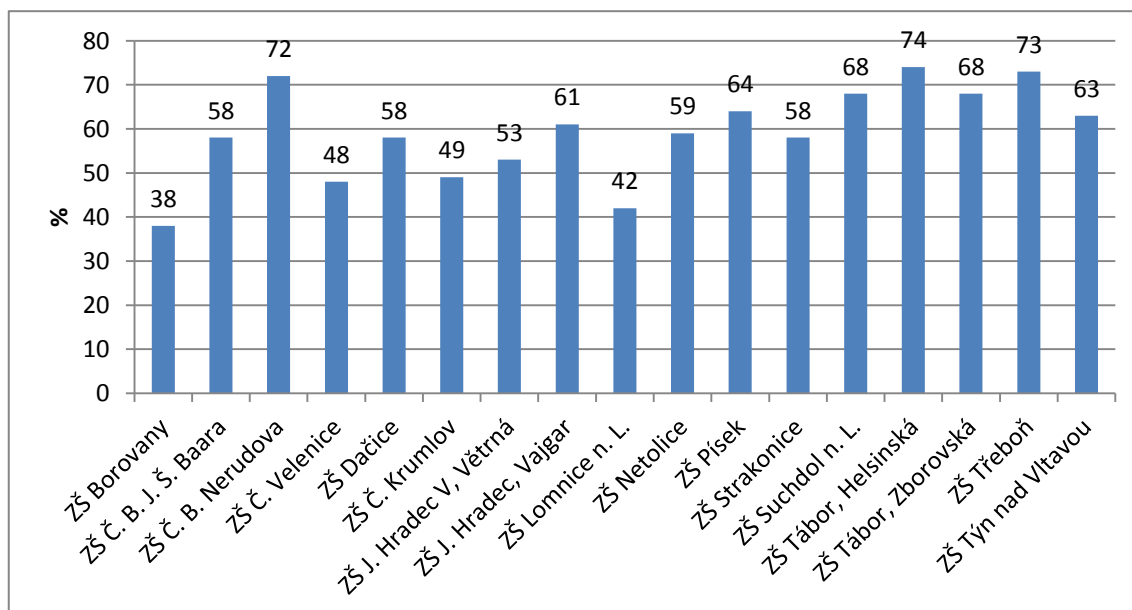
Kdo z tvé rodiny (otec, matka, sourozenec) umí jezdit na lyžích?

Tabulka: Kdo umí z rodiny lyžovat (vyjádřeno v procentech)

	ZŠ Borovany	ZŠ Č. B. J. Š. Baara	ZŠ Č. B. Nerudova	ZŠ Č. Velenice	ZŠ Dačice	ZŠ Č. Krumlov	ZŠ J. Hradec V, Větrná	ZŠ J. Hradec, Vajgar	ZŠ Lomnice n. L.	ZŠ Netolice	ZŠ Písek	ZŠ Strakonice	ZŠ Suchdol n. L.	ZŠ Tábor, Helsinská	ZŠ Tábor, Zborovská	ZŠ Třeboň	ZŠ Týn nad Vltavou	Průměr v %
otec	38	58	72	48	58	49	53	61	42	59	64	58	68	74	68	73	63	59
matka	25	40	59	43	53	34	51	56	34	44	57	42	50	61	59	65	50	49
sourozenci	29	44	43	46	56	29	42	58	49	47	61	54	66	58	71	73	56	52
nikdo	54	20	14	32	24	32	30	25	27	32	14	19	32	16	18	15	22	24

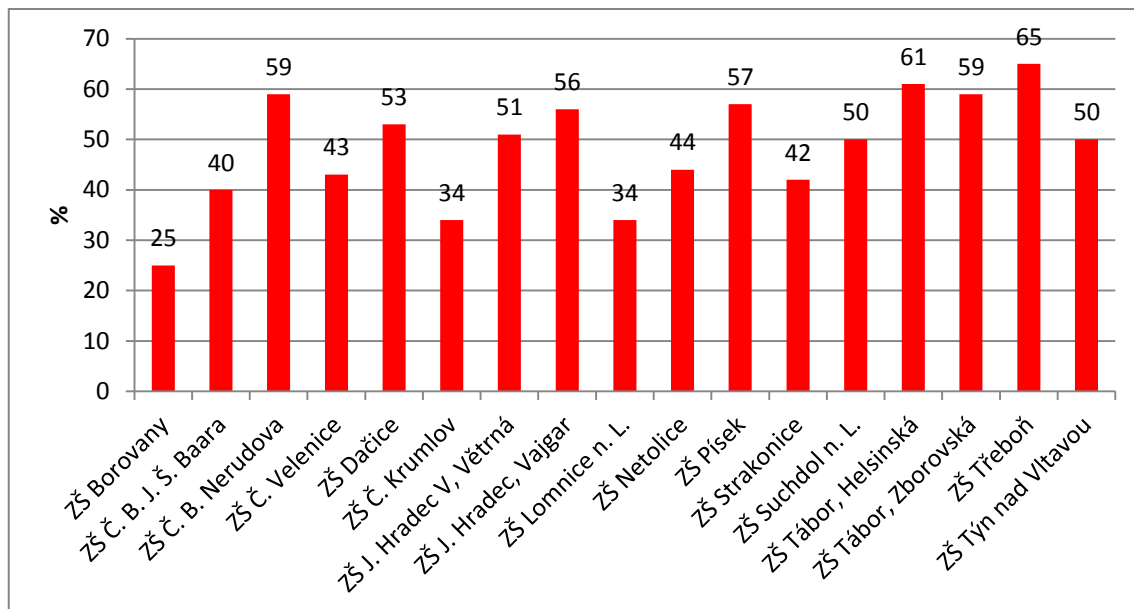
V rodinách všech oslovených dětí průměrně 59% otců umí lyžovat. Nejméně otců umí lyžovat v rodinách oslovených dětí v Borovanech (38%). Nejvíce lyžařů mezi otci je v Táboře, Třeboni a Českých Budějovicích.

Graf: Lyžování – otec

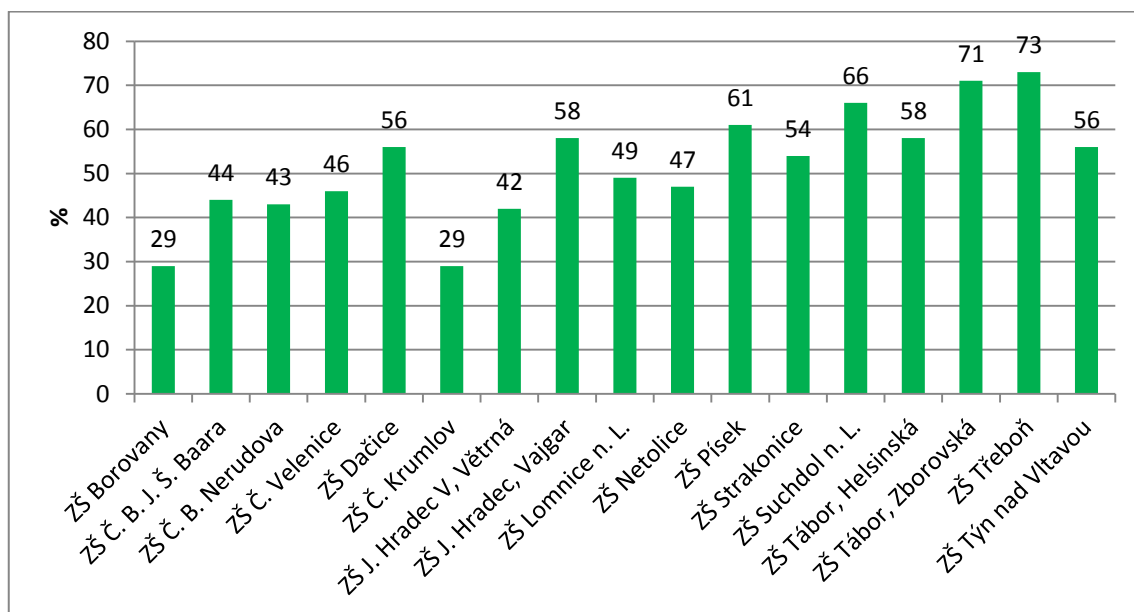
V rodinách všech oslovených dětí průměrně 49% matek umí lyžovat. Nejméně matek umí lyžovat v rodinách oslovených dětí v Borovanech (25%). Nejvíce lyžařek je mezi matkami Českých Budějovicích, Písku a Táboře.

Graf: Lyžování – matka

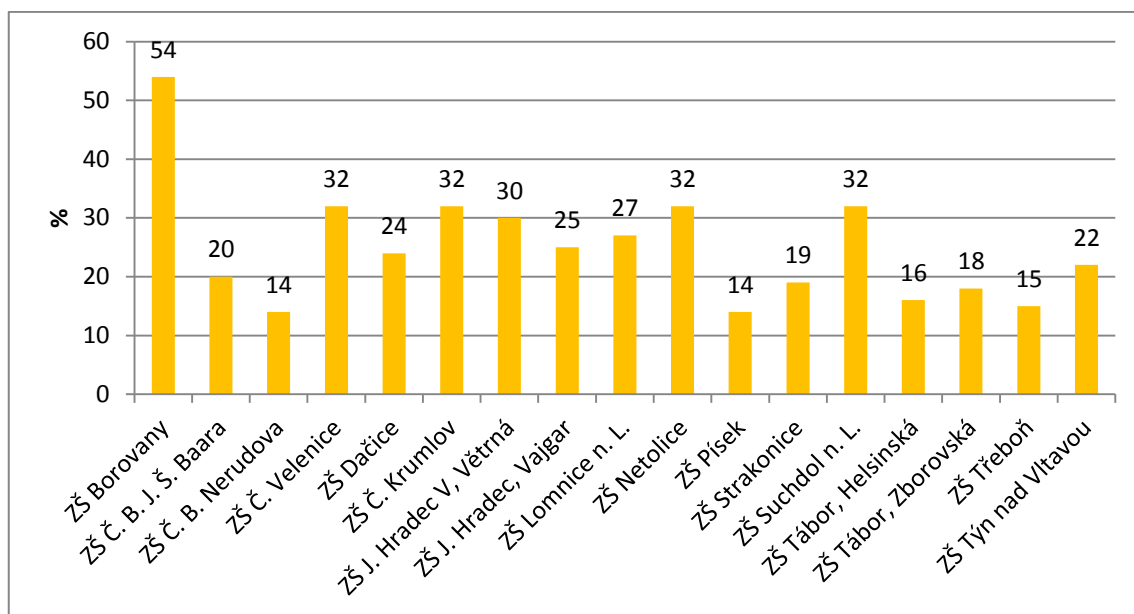
Ve zkoumaném vzorku průměrně v 52% rodin umí lyžovat sourozenec. Nejméně sourozenců – lyžařů mají děti ve školách v Borovanech a Českém Krumlově.

Graf: Lyžování – sourozenci

Žádní lyžaři nejsou průměrně v 24% rodin zkoumaného vzorku. Nejvíce rodin, kde nikdo nelyžuje, je dle odpovědí dětí v Borovanech. Naopak nejméně rodin, kde lyžuje někdo z rodiny, je v Českých Budějovicích a v Písku. Získané odpovědi na tuto otázku opět potvrzují hypotézu, že lyžování je velmi rozšířený zimní sport, který provozují většinou celé rodiny.

Graf: Lyžování – nikdo z rodiny neumí lyžovat

5.2.9 Vyhodnocení otázky č. 9

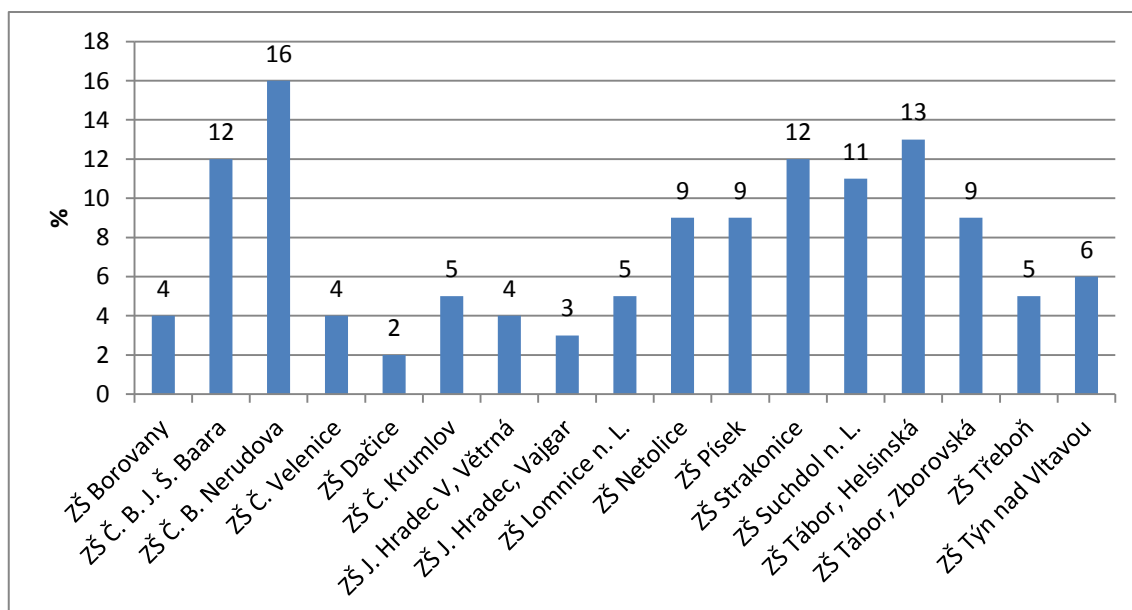
Kdo z tvé rodiny umí jezdit na snowboardu?

Tabulka: Kdo umí z rodiny jezdit na snowboardu (vyjádřeno v procentech)

	ZŠ Borovany	ZŠ Č. B. J. Š. Baara	ZŠ Č. B. Nerudova	ZŠ Č. Velenice	ZŠ Dačice	ZŠ Č. Krumlov	ZŠ J. Hradec V, Větrná	ZŠ J. Hradec, Vajgar	ZŠ Lomnice n. L.	ZŠ Netolice	ZŠ Písek	ZŠ Strakonice	ZŠ Suchdol n. L.	ZŠ Tábor, Helsinská	ZŠ Tábor, Zborovská	ZŠ Třeboň	ZŠ Týn nad Vltavou	Průměr v %
otec	4	12	16	4	2	5	4	3	5	9	9	12	11	13	9	5	6	7
matka	0	0	5	0	0	2	0	3	2	3	2	2	3	2	2	0	3	2
souroz.	8	23	32	17	16	10	11	28	17	29	32	33	18	13	27	20	34	21
nikdo	88	65	59	82	78	81	79	72	76	65	64	58	95	74	66	72	63	72

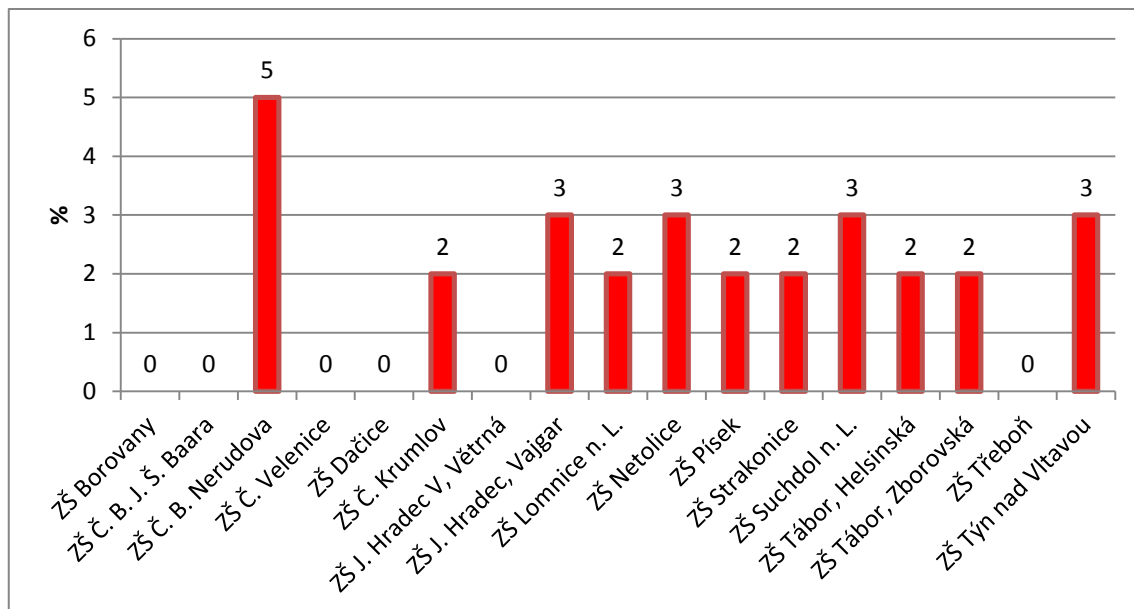
V rodinách všech oslovených dětí průměrně 7% otců umí jezdit na snowboardu. Což v porovnání s lyžováním (59% otců) je pouhá osmina. V osmi školách nepřevyšuje průměrný počet otců, kteří umí jezdit na snowboardu, 5% z rodin oslovených dětí. Nejvíce snowboardistů mezi otci je v Českých Budějovicích, Strakonících a Táboře.

Graf: Snowboarding – otec

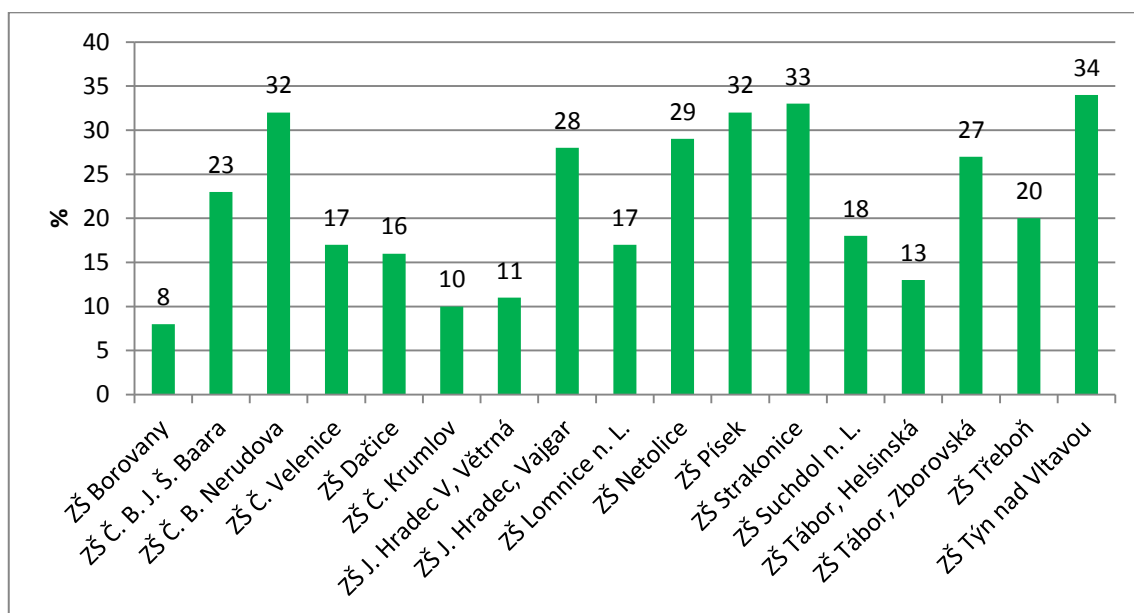
V rodinách všech oslovených dětí průměrně 2% matek umí jezdit na snowboardu. Žádná z matek neumí snowboardovat v Borovanech, Dačicích, Českých Velenicích, Třeboni. Maximální hodnotu vykazují odpovědi žáků ZŠ České Budějovice Nerudova.

Graf: Snowboarding – matka

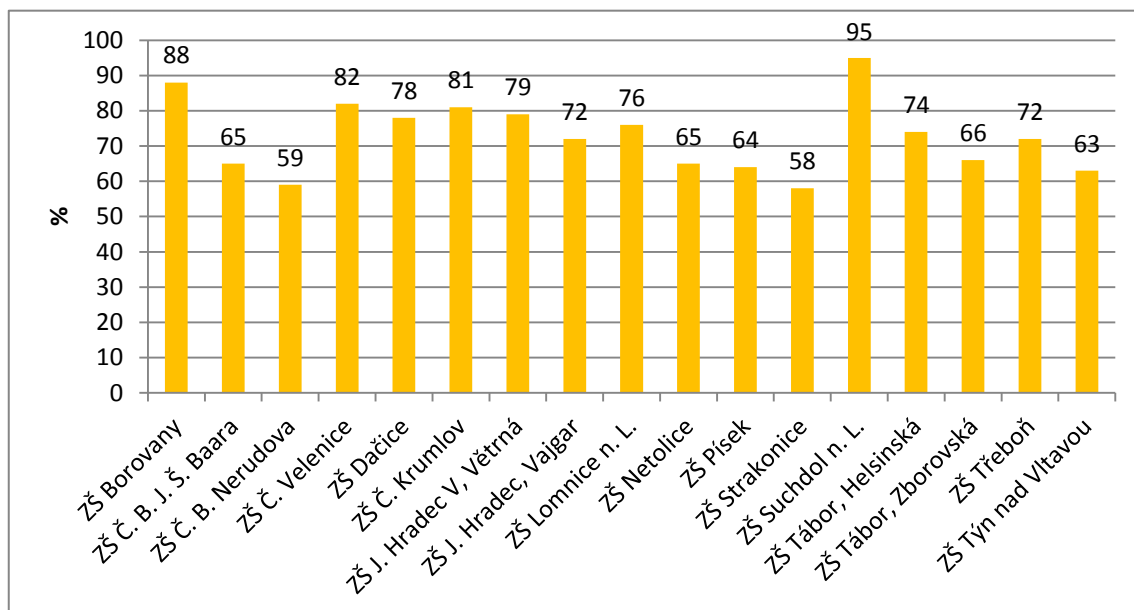
Ve zkoumaném vzorku průměrně v 21% rodin umí jezdit na snowboardu sourozenec. Nejméně sourozenců – snowboardistů mají děti ve školách v Borovanech a Českém Krumlově. Více snowboardistů je mezi dětmi v větších měst.

Graf: Snowboarding – sourozenec

Nikdo neumí jezdit na snowboardu průměrně v 72% rodin zkoumaného vzorku. Získané odpovědi na tuto otázku opět potvrzují hypotézu, že snowboarding je mladý zimní sport, který své příznivce teprve získává. Data potvrzují, že lyžování je tradiční zimní sport, který provozují celé rodiny. Snowboarding je mladý sport, který získává postupně oblibu především mezi dětmi a mládeží.

Graf: Snowboarding – nikdo (jednotlivé školy)

5.2.10 Vyhodnocení otázky č. 10

Ze zimních sportů preferuješ:

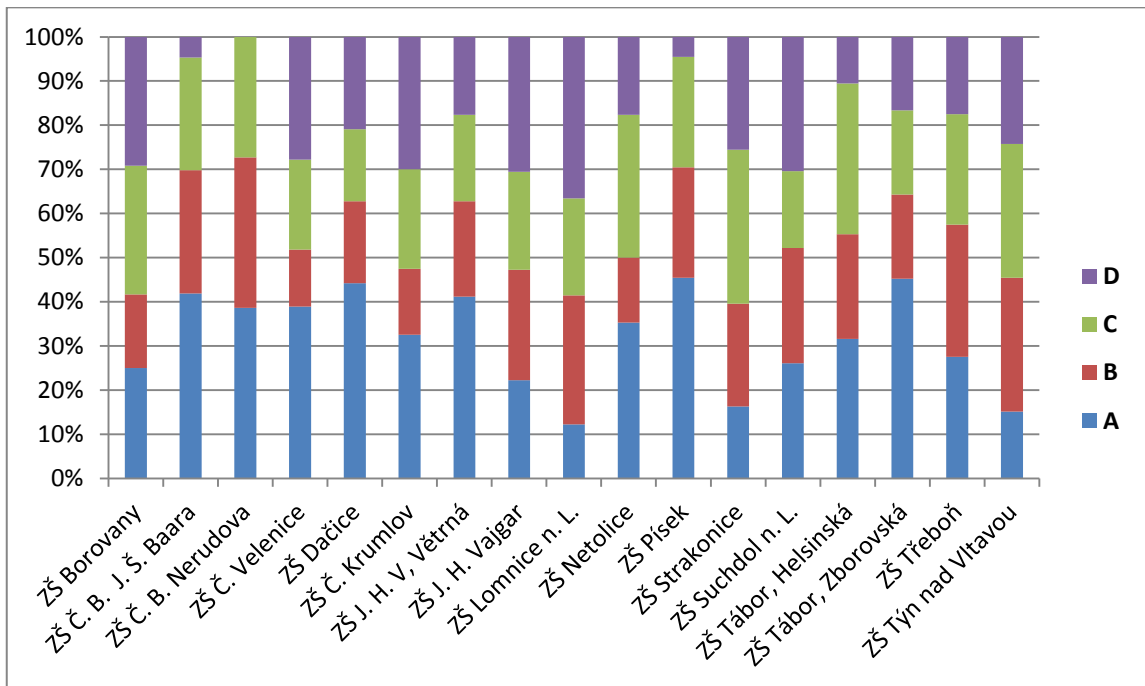
- a) lyžování
- b) snowboard
- c) oba sporty jsou pro mne na stejné úrovni
- d) žádný

O oba zimní sporty nemá zájem v průměru pětina oslovených dětí. Nejméně zájemců o zimní sporty je na školách v menších městech. O oba zimní sporty se zajímají především děti ve velkých městech – České Budějovice, Tábor, Písek. Čtvrtina dětí z vybraného vzorku nepreferuje ani lyžování ani snowboarding – oba sporty jsou pro ně na stejné úrovni. Lyžování preferuje 32% oslovených žáků, snowboarding 23% dětí. Důvody těchto výsledků jsou patrné z předchozích otázek. Na zimních kurzech, kde byla nabízena výuka lyžování i snowboardingu, je obliba obou sportů zhruba na stejné úrovni – lyžování 30%, snowboarding 33%. Lyžování preferuje 32% dětí z oslovených škol Jihočeského kraje a dalších 25% žáků má lyžování i snowboarding na stejné úrovni. Celkem tedy 57% dětí preferuje lyžování. Snowboarding preferuje 23% dětí z vybraného vzorku a u dalších 25% žáků jsou oba jmenované zimní sporty na stejné úrovni. Celkem tedy snowboarding preferuje 48% dětí z oslovených škol Jihočeského kraje.

Tabulka: Preference zimních sportů (vyjádřeno v procentech)

	ZŠ Borovany	ZŠ Č. B. J. Š. Baara	ZŠ Č. B. Nerudova	ZŠ Č. Velenice	ZŠ Dačice	ZŠ Č. Krumlov	ZŠ J. Hradec V, Větrná	ZŠ J. Hradec, Vajgar	ZŠ Lomnice n. L.	ZŠ Netolice	ZŠ Písek	ZŠ Strakonice	ZŠ Suchdol n. L.	ZŠ Tábor, Helsinská	ZŠ Tábor, Zborovská	ZŠ Třeboň	ZŠ Týn nad Vltavou	Průměr v %
A	25	39	39	39	44	33	41	22	12	35	46	16	26	32	45	28	15	32
B	17	28	34	13	19	15	22	25	29	15	25	23	26	24	19	30	30	23
C	29	28	27	20	16	23	19	22	22	32	25	35	18	34	19	25	31	25
D	29	5	0	28	21	30	18	31	37	18	4	26	30	10	17	17	24	20

Graf: Preference zimních sportů

6 Závěr práce

Lyžování je v Čechách historicky významným sportem. Jeho výuka je dětem pravidelně nabízena a to jak učiteli, tak i rodiči, kteří se ho učili ve škole povinně. Vzhledem k tomu, že snowboarding je mladý zimní sport, děti se s ním zpravidla setkávají na zimních kurzech pořádaných školou. Hojně se s ním seznamují i na internetu, avšak zřídka ho vidí u rodičů, kteří se ho v době svého mládí neučili. Ani dnes v 21. století není výuka snowboardingu na zimních kurzech pořádaných školou samozřejmostí.

Na zimních výcvikových kurzech si děti osvojují nové pohybové dovednosti, návyky a seznamují se se základy pobytu v zimní přírodě a bezpečného pohybu na svazích. Nové poznatky získávají formou praktického výcviku a formou teoretických přednášek. Hlavní obsahovou náplní kurzu je lyžařský výcvik, který je přizpůsoben úrovni pohybových dovedností posluchačů. Při něm se rozvíjejí pohybové schopnosti posluchačů nezbytné pro zvyšování sportovní výkonnosti a celkové zdatnosti organismu. Seznamují se s technikou a metodikou lyžování. Osvojují si vědomosti o lyžařské výstroji a výzbroji, o údržbě lyží či snowboardu, o zásadách pobytu v zimní přírodě, nebezpečí na horách, horské službě, lyžařských soutěžích a jejich pravidlech, o první pomoci, prevenci a hygieně. Pokročilí lyžaři a snowboardisté se seznamují s rozšiřujícími prvky sportovního a závodního lyžování a snowboardingu. Věřím, že zkušenosti ze zimních kurzů jsou pro život velice cenné. A dovednosti v podobě dobře zvládnuté techniky daných sportů jsou jen motivační třešničkou na dortu, které nás budou opětovně lákat na zimní zasněžené svahy, kde můžeme zažít nezapomenutelné chvíle.

Cílem diplomové práce bylo zjistit zájem o snowboarding a lyžování mezi dětmi a mládeží v Jihočeském kraji. Vzhledem k finanční náročnosti pro rodiče lze na 18% dotazovaných škol pořádat kurzy jednou za dva až tři roky. Lyžování si zachovává stále velikou oblibu i mezi dětmi. Celkem 69% žáků umí jezdit na lyžích a 17% žáků se chce naučit jezdit na lyžích. Výuka snowboardingu je nabízena pouze na 40% základních škol. Zpravidla tam, kde některý z učitelů vlastní průkaz instruktora snowboardingu. Zájem žáků nasvědčuje, že obliba o snowboarding mezi dětmi a mládeží roste. Celkem 34% žáků umí snowboardovat a 45% žáků se chce naučit jezdit na snowboardu. Potěšil

mě fakt, že téměř pro třetinu dětí je snowboarding a lyžování sport se srovnatelnou oblibou.

Z výsledků práce vyplývají i doporučení pro školy při pořádání zimních výcvikových kurzů:

- z důvodu snížení finančních nákladů hledat vhodná organizační opatření (spolupráce se školami v okolí, využívat nejbližších pohoří – Šumava)
- motivovat žáky pro pohyb v zimní přírodě
- nabídnout žákům na kurzu i výuku snowboarding
- zvýšit počet proškolených pedagogů v oblasti snowboardingu

Pokud nepřipravenost pedagoga brzdí vzdělávání žáka, tak by dle mého názoru měla být výuka snowboardingu povinná již při studiu budoucího učitele tělesné výchovy. Proto i z výzkumu vyplývá, že v současnosti nabízí oba sporty pouze 40% dotázaných základních škol. Problém vychází většinou jen z nevzdělanosti. Zaprvé mnoho učitelů tělesné výchovy se ve vyšším věku nechce učit jezdit na snowboardu. Za druhé ředitelům školy se nechce najímat externí instruktory, neboť v ně nemají důvěru (zpravidla mladí lidé bez pedagogického vzdělání). A za třetí rodiče mají zábrany svěřovat své dítě jedincům, kteří v jejich očích na sjezdovkách působí extravagantně až rebelsky. Je téměř zázrak, že některé děti překonají všechny tyto překážky a nakonec na snowboardu začnou jezdit.

Domnívám se, že cíle a úkoly diplomové práce byly splněny. Výsledky budou využity pro informovanost škol při pořádání zimních kurzů. Bylo by dobré po určité době tento výzkum zopakovat a porovnat výsledky.

Referenční seznam

1. Benešová, D., & Štumbauer, J. (2006). *Školní lyžování II*. Sušice: Nakladatelství Radovan Rebstöck.
2. Binter, L. a kol. (1999). *Snowboarding*. Praha: Grada.
3. Binter, L. a kol. (2006). *Snowboarding*. Praha: Grada.
4. Částka, K., Kolovská, I., & Votík, J. (2005). *Jak dokonale zvládnout carving*. Praha: Grada.
5. Frischenschlager, E. (2002). *Snowboarding za 3 dny*. České Budějovice: Kopp.
6. Kemmler, J. (2001). *Carving*. České Budějovice: Kopp.
7. Kohoutek, R. (1998). *Metoda dotazníku pro pedagogy*. Ostrava: Item.
8. Příbramský, M. (1999). *Lyžování*. Praha: Grada.
9. Řezanková, H. (2007). *Analýza dat z dotazníkových šetření*. Praha: Grada.
10. Štumbauer, J. (1990). *Základy vědecké práce v tělesné kultuře*. České Budějovice: Pedagogická fakulta.
11. Štumbauer, J., & Vobr, R. (2007). *Carving*. České Budějovice: Kopp.
12. Štumbauer, J. & Vobr, R. (2005). *Moderní lyžování*, České Budějovice: Kopp.
13. Tremml, J. (2004). *Lyžování dětí*, Praha: Grada.
14. Vobr, R. (2006). *Snowboarding*. České Budějovice: Kopp.

Internetové zdroje

1. www.dotaznik-online.cz
2. <http://www.freeride.cz/snowboard/clanky/tech/nove-technologie-snowboardy/>
3. <http://www.kolemkola.cz/historie-lyzovani.html>
4. http://www.pf.jcu.cz/stru/katedry/tv/vzor_kvalifikacnich_praci.phtml
5. <http://www.snowboarding.cz/>
6. <http://www.snowboarding.kx.cz/historie.html>
7. <http://snowboarding.transworld.net/1000106102/featuresobf/snowboard-camber-explained/>
8. <http://www.volny.cz/snbsf/kock.htm>

Seznam příloh

- Příloha č. 1** Dotazník – Zjišťování zájmu dětí o lyžování a snowboarding
- Příloha č. 2** Souhrnné výsledky za zkoumaný vzorek
- Příloha č. 3** Základní škola Borovany
- Příloha č. 4** Základní škola a Mateřská škola J. Š. Baara, České Budějovice
- Příloha č. 5** Základní škola a Mateřská škola Nerudova 9, České Budějovice
- Příloha č. 6** Základní škola T. G. Masaryka Český Krumlov
- Příloha č. 7** Základní škola a Mateřská škola České Velenice
- Příloha č. 8** Základní škola Dačice, B. Němcové 213, okres Jindřichův Hradec
- Příloha č. 9** Základní škola Jindřichův Hradec V, Větrná 54
- Příloha č. 10** Základní škola Jindřichův Hradec, sídliště Vajgar 592/III
- Příloha č. 11** Základní škola a Mateřská škola Lomnice nad Lužnicí
- Příloha č. 12** Základní škola Netolice, okres Prachatice
- Příloha č. 13** Základní škola J. K. Tyla a Mateřská škola Písek
- Příloha č. 14** Základní škola Strakonice, Dukelská 166
- Příloha č. 15** Základní škola T. G. Masaryka Suchdol nad Lužnicí
- Příloha č. 16** Základní škola a Mateřská škola Tábor, Helsinská 2732
- Příloha č. 17** Základní škola Tábor, Zborovská 2696
- Příloha č. 18** Základní škola Třeboň, Sokolská 296
- Příloha č. 19** Základní škola Týn nad Vltavou, Hlinecká, okres České Budějovice